

Nuorten kulttuuripalvelut Pieksämäellä

– tarpeet ja markkinointi

Julia Vatanen
Opinnäytetyö
Humanistinen ammattikorkeakoulu
Kauniaisten kampus
Kulttuuripalvelujen koulutusohjelma (210 op)
Marraskuu/2009

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Kulttuuripalvelujen koulutusohjelma

OPINNÄYTETYÖN TIIVISTELMÄ

Työn tekijä(t) Julia Vatanen	
Työn nimi Nuorten kulttuuripalvelut Pieksämäellä - tarpeet ja markkinointi	
Työn ohjaaja(t) Arto Lindholm Jyrki Simovaara	Sivumäärä 48
Tiivistelmä <p><i>Nuorten kulttuuripalvelut Pieksämäellä - tarpeet ja markkinointi</i> on Pieksämäen kaupungin vapaa-aikatoimen tilaama opinnäytetyö, jonka tarkoituksena oli tutkia kohderyhmän kiinnostusta ja tarpeita kulttuuripalveluista, sekä selvittää mitä kanavia nuorille suunnattujen palveluiden markkinoinnissa kannattaa käyttää. Tutkimustuloksia on tarkoitus hyödyntää kaupungin nuorten kulttuuripalvelujen kehittämisessä.</p> <p>Tutkimus on toteutettu kvantitatiivisena tutkimuksena. Pieksämäen kahden yläasteen oppilaat vastasivat kyselylomakkeeseen, jolla pyrin selvittämään nuorten kulttuuripalveluiden ja markkinoinnin kehittämistarpeita.</p> <p>Keskeisin havainto tutkimuksessa oli puutteellinen tiedottaminen; suuri osa nuorista ei tiennyt kaupungin nuorten kulttuuripalveluista tarpeeksi. havaitsin myös että tiedotusta nuoria koskevista kulttuuripalveluista täytyisi nuorten itsensä lisäksi kohdentaa myös heidän vanhemmilleen. Tästä syystä kehitysehdotukset keskittyvät juuri markkinointiin ja tiedottamiseen. Työn loppuun olen koonnut osiot joissa käsitellään nuorisoa kohderyhmänä ja mitä se vaatii markkinoinnilta.</p> <p>Nuoriso ei ole homogeeninen ryhmä, joten palvelujen valikoiman on oltava monipuolista ja vaihtelevaa. Kohderyhmä myös uusiutuu nopeasti, joten palveluista tiedottamisen on oltava pitkäjänteistä ja jatkuvaa.</p>	
Asiasanat kulttuuri, taide, nuoriso, markkinointi, Pisto, Pieksämäen Seutuopisto, nuorisotiedotus, tiedotus, 9-kortti, media	

Humak University of Applied Sciences

The Degree Programme in Cultural Management

ABSTRACT

Author(s) Julia Vatanen	
Title Cultural services for the youth in Pieksämäki – needs and marketing	
Tutor(s) Arto Lindholm Jyrki Simovaara	Number of pages 48
Abstract <p><i>Cultural services for the youth in Pieksämäki – needs and marketing</i> is a study for leisure time office of Pieksämäki. The purpose of this study was to find out the interests and needs about cultural services of the local youth and what kinds of ways of marketing are useful for the target group. The results of this study are supposed to use for developing the local youth cultural services.</p> <p>The study is made as a quantitative research. The students of both middle schools in Pieksämäki answered to questionnaire survey. By the survey I aimed at find out the developing needs of the cultural services and needs.</p> <p>The main point I found out was the lack of information: most of the youth weren't aware of many cultural services that Pieksämäki offers. I also noticed that information about the services for youth should also reach their parents. For this reason my ideas for developing are mainly focused on marketing. At the end of the study I've summarised sections about youth as a target group, what are the criterions the target group sets for marketing and what kind of ways can be used to inspire young people to explore culture.</p> <p>The youth aren't homogenous group, so the services have to be versatile and alternative. The target group also changes quickly, so information about services must be long-span and constant.</p>	
Keywords culture, culture services, art, youth, marketing, Pisto, Pieksämäki Seutuopisto, youth information, 9-kortti, media	

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1 JOHDANTO	6
1.1 Opinnäytetyön taustat	6
1.1.1 Pisto	7
1.1.2 Point	8
1.1.3 9-kortti	8
2 TAUSTATEORIAM	9
2.1 Nuorison kulttuuriharrastuneisuuteen vaikuttavat tekijät	9
2.2 Muuttunut nuoriso	10
3 TUTKIMUSMENETELMÄ	11
4 TUTKIMUSAINEISTO	11
4.1 Vastaaajien taustatiedot	11
4.2 Piston tunnettuus	13
4.3 Nykyinen harrastuneisuus	14
4.4 Missä kulttuuria harrastetaan?	16
4.5 Kuka päättää mitä harrastetaan?	17
4.6 Uuden harrastuksen kokeileminen	18
4.7 Pieksämäen kulttuuritapahtumat	18
4.7.1 Nuorisotapahtumat	19
4.7.2 Teatterit	20
4.7.3 Taidenäyttelyt	21
4.7.4 Sylvi Symposiumi	22
4.7.5 Savonradan museo	22
4.7.6 Muut tapahtumat	23
4.7.7 Havaintoja tapahtumista	23

4.8 Mistä tietoa tapahtumista?	23
4.9 Etelä-Savon nuorisotiedotus Pointin tunnettuus	25
4.10 Kulttuurin hinnat	26
4.11 9-kortin käyttö	27
4.11.1 Yhdeksäsluokkalaisten 9-kortin käyttö	27
4.11.2 Seitsemäs- ja kahdeksäsluokkalaisten kiinnostus 9-korttia kohtaan	28
4.12 Taiteen tilat ja opetus	29
4.12.1 Perinteiset kerhot	29
4.12.2 Itsenäiset tilat	30
4.12.3 Ohjausta tarvittaessa	31
4.12.4 Muut taidetilat	31
4.13 Unelmien nuorisotila	31
4.14 Kulttuuritarjonnan vaikutukset kaupungin houkuttelevuuteen	33
4.15 Nuorten terveiset	34
5 TUTKIMUKSESTA KÄYTÄNTÖÖN	35
5.1 Kohderyhmänä alaikäiset nuoret	35
5.2 Markkinointi ja tiedottaminen	37
5.3 Kulttuurikasvatus	38
6 LOPUKSI	40
LÄHDELUETTELO	41
LIITTEET	42
Liite 1: Kyselylomake	
Liite 2: Poimintoja osiosta ”Vapaa sana”	
Liite 3: Tärrpit	

1 JOHDANTO

Tässä opinnäytetyössäni tutkin Pieksämäen seudun yläasteikäisten suhdetta kulttuuriin. Mitä nuoret harrastavat ja haluavat harrastaa? Minkälaisia nuorille suunnattuja tapahtumia he kaipaavat ja kuinka niitä kannattaa markkinoida? Miten harrastuneisuus vaikuttaa nuorten muuhun elämään ja onko kulttuuritarjonnalla merkitystä kaupungin imagoon heidän silmissään?

Opinnäytetyön tilaajana on Pieksämäen kaupungin vapaa-aikatoimi. Vapaa-aikatoimen lisäksi tutkimuksen tuloksia voivat hyödyntää kaupungin sivistystoimi ja muut tahot, esimerkiksi erilaiset yhdistykset, jotka tuottavat nuorille suunnattuja kulttuuripalveluita.

Vuonna 2007 tapahtunut kuntaliitos yhdisti nuoriso-, kulttuuri- ja liikuntatoimen vapaa-aikatoimeksi. Vapaa-aikatoimen alla ovat siis mm. kaupungin tapahtumat, nuorisotilat, kirjastot ja liikuntapaikat. Sen sijaan myös vapaa-ajan toimintaa tarjoava Seutuopisto (yhdistetty entiset työväen- ja kansalaisopisto) on sivistystoimen alaisena. Lomakkeen (Liite1) kysymysten asettelussa olen pyrkinyt ottamaan huomioon etenkin Pieksämäen Seutuopiston, nuorisotalot ja nuorisovaltuusto Piston. Toivon että tutkimus antaa työkaluja paitsi yksittäisten toimintojen ja markkinoinnin kehittämiseen, myös eri sektoreiden entistä parempaan yhteistyöhön.

1.1 Opinnäytetyön taustat

Idea tutkia nuorisoa kulttuurin kohderyhmänä lähti siitä, että nuoret valittavat usein ettei ole tekemistä, eikä kaupungissa tapahdu mitään. Päätin siis ottaa selvää, mitä se ”mitään” pitäisi olla ja kuinka nuoret tavoitetaan osallistumaan. Tosiasiassahan kaupungin järjestämien nuorille suunnattujen tapahtumien määrä on huomattavasti korkeampi kuin esimerkiksi hieman reilu kymmenen vuotta sitten, kun itse olin teini-ikäinen. Toisaalta niihin aikoihin verrattuna omaehtoisen tekemisen mahdollisuudet ovat nähdäkseni vähentyneet.

Tutkimus kohteeksi valikoitui 13–15-vuotiaat, koska ikäryhmällä on vielä useita vuosia matkaa täysi-ikäisyyteen ja suurin osa heistä tulee asumaan kaupungissa vielä pitkään, kun taas esimerkiksi lukiolaisista todennäköisesti useimmat lähtevät Pieksämäeltä pikimmin muualle opiskelemaan.

Kun aloin pohtia opinnäytetyöni aihetta enemmän, muistin useat keskustelut tuttujen Seutuopiston opettajien kanssa. Keskusteluissa tuli monesti esiin se että opistolla on oppilaina paljon lapsia, työkäisiä ja eläkeläisiä, mutta vähän teini-ikäisiä. Yläasteelle siirtyessään monet lapset hylkäävät harrastuksensa jostain syystä. Aloin miettiä syitä teini-ikäisten ”ulosmarssille” ja päädyin olettamaan että vika voisi löytyä kysynnän ja tarjonnan ristiriidasta ja/tai markkinoinnista. Toki ainakin osasyynä on varmasti myös puberteetti-ikään liittyvää kapinointia. Nuoret valittavat ettei heillä ole tekemistä, eikä kaupungissa tapahdu mitään. Päätin siis ottaa selvää, mitä se ”mitään” pitäisi olla ja kuinka nuoret tavoitetaan osallistumaan.

Keskustellessani opinnäytetyöni aiheesta ensimmäistä kertaa vapaa-aikatoimen johtaja Mari Aholaisen kanssa, esille nousivat myös Etelä-Savon nuorisotiedotus Point, 9-kortti ja nuorisovaltuusto Pisto, joten sisällytin ne mukaan tutkimukseen. Koska kaikki kolme olivat suhteellisen tuoreita asioita, oli järkevää selvittää kuinka hyvin kohderyhmä tuntee niitä ja mitä mieltä he ovat niistä.

1.1.1 Pisto

Pisto nimeä kantava Pieksämäen nuorisovaltuusto on perustettu vuonna 2004 ja sen jäseneksi pääsee 13–20-vuotiaat vaikuttamisesta kiinnostuneet pieksämäkeläiset. Jokaisesta kaupunginvaltuuston puolueesta on nimetty Pistolle kummivaltuutetut, joiden tehtävänä on olla siltana nuorten ja päättäjien välillä. Vastaavasti kussakin lautakunnassa on nimetyllä Piston edustajalla läsnäolo- ja puheoikeus (joissakin rajoitettu). Vaalien alla nuorisovaltuusto on järjestänyt vaalipaneeleita. Syksyisin, jo useampana vuotena, Pisto on ollut mukana järjestämässä kulttuurikeskus Poleenin puistossa koulujen alkamisen kunniaksi ilmaiskonsertin. Joka vuosi esiintyjinä on ollut muutama paikallinen bändi ja ainakin yksi valtakunnallisesti tunnettu artisti/yhtye, kuten esimerkiksi Ari Koivunen, Haloo Helsinki! ja Apulanta. Lisäksi pitkin vuotta Pisto järjestää erilaisia teemailtoja nuorisokahvilassa ja

muutamia ikäraajattomia, päihdeettömiä bänditapahtumia Poleenissa. (Etelä-Savon nuorisotiedotus Po1nt, 2009.)

Mielestäni nuorisovaltuusto on nuorille loistava vaikuttamiskanava ja paikka, jossa oppia asioita politiikasta, hallinnosta ja organisoinnista. Pisto on toiminut jo viitisen vuotta ja saanut aikaan näkyviä tapahtumia ja positiivisia muutoksia, mutta on kuitenkin sen verran tuore että itse ehdin kasvaa siitä ohi jo ennen sen perustamista, joten olen hyvin kiinnostunut siitä mitä mieltä tämän päivän nuoret siitä ovat ja kuinka moni ylipäättään on tietoinen sen olemassaolosta. Tiedostavatko bänditapahtumissa käyvät nuoret että tapahtumaa on järjestänyt toiset nuoret ja että itsekin voisi päästä mukaan tekemään jos haluaisi?

1.1.2 Point

Etelä-Savon nuorisotiedotus Point on perustettu vuonna 2006 ja sen tehtävänä on tarjota nuorisoa koskevaa ajankohtaista tietoa Internetissä nuorille, nuorisotyöntekijöille ja nuorten vanhemmille. (Etelä-Savon nuorisotiedotus Po1nt, 2009.) Kyselyn ajankohtana sivusto oli toiminut jo parisen vuotta, mutta kehittyi ja yhä kehittyi jatkuvasti.

Point -sivustolta löytyy tietoa Pieksämäen ja muiden eteläsavolaisten kuntien nuorisovaltuustoista, nuorten tapahtumista, nuorisotaloista jne. Mielestäni sivut ovat kattavat ja helpokäyttöiset, mutta ovatko nuoret löytäneet ne? Tutkimuksen mukaan aika heikosti.

1.1.3 9-kortti

Pieksämäellä, on ollut muutaman vuoden käytössä 9-kortti, jolla yhdeksäsluokkalaiset saavat erilaisia etuja mm. kulttuuri ja liikuntapalveluista. Kortti jaetaan kaikille kaupungin 9-luokkalaisille ja sen tarkoituksena on mm. madaltaa nuorten kynnystä tutustua eri kulttuurin alueisiin ja näin saada heidät kiinnostumaan niistä. (Etelä-Savon nuorisotiedotus Po1nt, 2009.) Vastaavia kortteja on käytössä ympäri Suomea.

2 TAUSTATEORIAM

Opinnäytetyöni pohjaksi luin kirjallisuutta sekä nuorisotutkimuksesta ja markkinoinnista yleensä, sekä tarkemmin nuorten kulttuuriharrastuneisuuden liittyviä teoksia.

2.1 Nuorison kulttuuriharrastuneisuuden vaikuttavat tekijät

Nuoret – kuten muutkin ihmiset – määrittävät ja rakentavat identiteettiään osaltaan harrastustensa kautta. Kulttuuri- tai taideharrastuksilla, kuten musiikilla, kuvataiteella, tanssilla ja teatterilla, on erityinen merkitys vastata ihmisten itseilmaisun tarpeeseen. Siihen, mitä harrastuksia kukin valitsee, vaikuttavat monet tekijät. Vaikka nyky-yhteiskunnassa sukupuolittuneisuus tyttöjen ja poikien juttuihin on vähentynyt ja on aiempaa hyväksyttävämpää tehdä asioita jotka mielletään enemmän vastakkaisen sukupuolen tehtäviksi, sukupuolella on yhä merkitystä harrastusten valintaan. Luovia taiteita harrastavat yleensä naiset miehiä enemmän, kun taas miehet ovat enemmän urheiluorientoituneita. Kulttuuriharrastuksissa tytöt käyvät enemmän ohjatuissa kerhoissa tms., kuten tanssitunneilla tai keramiikkapiirissä. Enemmän poikien juttuja ovat taas esimerkiksi bändeissä soittaminen tai skeittaaminen, jotka ovat itsenäisempää toimintaa. Populaarikulttuurin seuraajina sen sijaan kummatkin sukupuolet ovat suunnilleen yhtä aktiivisia: esimerkiksi elokuvien katsomisesta ja rockfestivaaleista ovat tilastollisesti tasaisen kiinnostuneita niin pojat kuin tytötkin. (Roth 1995, 12-14.)

Myös nuoren perhetausta vaikuttaa kulttuuriharrastuneisuuteen. Nyky-Suomea ei mielletä enää luokkayhteiskunnaksi, mutta perinteisesti kulttuuria on harrastettu enemmän korkeasti koulutettujen keskuudessa. Kulttuurin harrastamisen mahdollisuudet ovat nykyisin kaikkien ulottuvilla, mutta jääne luokkajaosta näky siinä, että todennäköisimmin perheissä, joissa on pitkään harrastettu kulttuuria, myös kannustetaan jälkikasvua sen pariin. Kulttuuriorientoituneiden perheiden lapsille taide on luonnollinen osa elämää pienestä pitäen. (mt., 14-15) Niillä nuorilla, joiden vanhemmat eivät ole kiinnostuneita kulttuurista on suurempi kynnys tutustua taiteisiin ja monilla on varmasti myös suuria ennakkoluuloja sen suhteen.

Kulttuuriharrastuneisuuden lisäksi vanhemmilla on yhä jonkin verran vaikutusta myös nuorten koulutukseen ja ammatin valintaan. Yhä useampi alemmin koulutettujen vanhempien lapsi kouluttautuu vanhempiaan paremmin, mutta päinvastainen liike on pienempää; korkeasti koulutettujen jälkikasvukin todennäköisemmin kouluttautuu korkeasti. Perhetaustalla on vaikutusta, paitsi kulttuuriharrastuneisuuteen, myös koulumenestykseen (Puuronen 1997, 71-72). Koska perhetausta vaikuttaa sekä harrastuneisuuteen, että koulumenestykseen, voisi päätellä että myös koulumenestyksellä ja kulttuuriharrastuneisuudella on yhteys keskenään.

2.2 Muuttunut nuoriso

Nuoriso on käsitteenä melko nuori ihmiskunnan historiassa. Reilu sata vuotta sitten alle 21-vuotiaat olivat lapsia ja sitä vanhemmat aikuisia, välimuotoa nuoriso sukupolven määrittelyssä ei ollut (Holvas, Raivio, Seppänen 1997, 2). Nuorisokulttuurin mielletään yleisesti syntyneen 1950-luvulla rock n´rollin ja Elviksen kaltaisten artistien myötä. Matkalla 1950-luvulta tähän päivään on nuorison populaarikulttuuri ollut jatkuvassa muutoksessa ja sen rinnalle on tullut ala- ja vastakulttuureita. Median kehitys esim. television, Internetin ja kännyköiden myötä mahdollistaa uusiin alakulttuureihin välittömän tutustumisen, olipa se peräisin mistä päin maailmaa hyvänsä, joten alakulttuurit sekoittuvat ja lisääntyvät yhä kiiuvaampaa tahtia. Y-sukupolveksikin kutsuttu nykykuoriso on pirstoutuneempi kuin nuoriso koskaan aiemmin ja heterogeenistä ryhmää ei voi niputtaa yhdeksi nuorisomöykyksi, jota voi miellyttää tietyllä tavalla. (Quart 2003.)

Koska ihmisen kiinnostuksen kohteita ei voida päätellä vain sen perusteella minkä ikäinen hän on, kuinka sitten pystytään järjestämään toimintaa johon edes suuri osa nuorista haluaisi osallistua? Yhdysvalloissa yritysmaailma on keksinyt ottaa käyttöönsä niin sanotut teinikonsultit, joita mm. nuorisomarkkinoille pyrkivät vaatemerkit pestaavat markkinoimaan brändiään toisille nuorille ja asiantuntijoiksi suunnitellessaan tuotteitaan ja mainoksiaan, (Quart 2003, 46-77). Kulutuskiittisenä ihmisenä ajatus tällaisesta fyysisten tuotteiden markkinoinnista nuorille tuntui minusta melko härskiltä, mutta vastaavan tavan soveltaminen aineettomiin tuotteisiin, palveluihin, on varteenotettava idea. Pieksämäellä onkin otettu käyttöön yläasteiden oppilaista koottu kulttuurikonnarit -ryhmä, joiden tehtävänä on informoida nuorten toiveita vapaa-aikatoimelle ja vapaa-aikatoimen järjestämistä tapahtumista

muille nuorille (Etelä-Savon nuorisotiedotus Po1nt 2009). Käsittääkseni näitä kulttuurikon-nareita ei kuitenkaan ollut vielä tutkimuskyselyn ajankohtana.

3 TUTKIMUSMENETELMÄ

Toteutin tutkimuksen lomakekyselynä. Toimitin kyselylomakkeet lokakuussa 2008 Piek-sämäen molempien yläasteiden kaikkien oppilaiden täytettäväksi. Koulujen opintosihteeri-en mukaan yhteenlaskettu oppilasmäärä kyselyn ajankohtana oli 619 (Siilin koulu 270, Me-riluodon koulu 349). Lomakkeet olivat kouluilla noin viikon ajan ja oppilaat täyttivät lomak-keet oppituntien aikana.

Vastauksia tuli kaikkiaan 566, joista hyväksytyjä vastauslomakkeita oli kaikkiaan 547. Hy-lättyjä lomakkeita oli 19 joko liian vajaan tai selkeästi asiattoman täyttämisen vuoksi, eli vastausprosentti (hyväksytyt) on 88,4 %.

Kyselyn vastaukset käsittelin tilastotieteelliseen analyysiin tarkoitetulla SPSS-ohjelmalla.

4 TUTKIMUSAINEISTO

4.1 Vastaaajien taustatiedot

Lomake alkoi taustatietokysymyksillä. Taustatiedoista kysyin vastaaajien syntymävuoden, luokka-asteen, koulun, edellisen todistuksen keskiarvon, kaupungin osan, jossa vastaaja asuu ja vanhempien ammatit.

Keskiarvon ja vanhempien ammattien kysymisen perusteena oli selvittää vastaaajien sosi-aalista statusta, kuten aikuisten kyselyissä saatetaan kysyä tuloja tai ammatillista statusta. Jälkimmäisen kysymyksen vastauksia en kuitenkaan lopulta käyttänyt vertailussa, koska suurimmasta osasta vastauksia ei pystynyt päättelemään vanhempien ammatillista status-ta; esimerkiksi vastaus saattoi olla ”töissä sairaalassa”, joka voi periaatteessa tarkoittaa mitä tahansa siivoojasta lääkäriin. Lisäksi vastaaajista 13 % oli jättänyt kokonaan vastaa-

matta tähän kysymykseen. Kuitenkin aikaisempien tutkimusten perusteella pelkkä keskiarvo voi myös antaa viitteitä nuoren perhetaustasta (Puuronen 1997, 71-72).

Koska Pieksämäki on pinta-alaltaan laajalle levinnyt, kysyin myös asuinkaupunginosaa, selvittääkseni onko kulttuuriorientoituneisuudessa alueellisia eroja ja syntyvätkö erot esimerkiksi sen mukaan asuuko henkilö taajamassa vai maaseudulla.

Vastaajista tyttöjä oli 294 (53,7 %) ja poikia 253 (46,3 %). Vastaajat olivat syntyneet välillä 1992-1996, eli kyselyn ajankohtana he olivat iältään 12-16 vuotta, mukana on siis joitakin luokan kerranneita/kertaavia ja myös aikaisin koulun aloittaneita – kumpiakin kaikilla luokka-asteilla. Eniten, lähes 37 %, oli vuonna 1994 syntyneitä. Vuosina 1993 ja 1995 syntyneitä oli lähes saman verran, kumpiakin hieman yli 30 %. 1992 syntyneitä oli 13 henkilöä ja 1 vuonna 1996 syntynyt. Jälkimmäiset kaksi ryhmää eivät varsinaisesti ikänsä puolesta kuulu tutkimuksen kohderyhmään, mutta olen ottanut heidänkin vastauksensa tuloksiin, koska he ovat yläasteiden oppilaita ja näin ollen oletettavasti heidän ystäväpiirinsä koostuu myös varsinaisesta kohderyhmästä.

Edellisen todistuksen keskiarvokysymykseen oli jättänyt vastaamatta 59 henkilöä (n. 11 %). Niin sanottu keskiverto-oppilas näyttää nykypäivänäkin olevan yli 7, alle 9 keskiarvon omaava, sillä vastaajista yli 70 % kuului tähän ryhmään. 6-7 keskiarvo oli vastaajista n. 10 %, yli 9 n. 6 %. Alle 6 keskiarvokseen oli ilmoittanut vain 5 henkilöä, mutta todennäköisesti ainakin jotkut kysymykseen vastaamatta jättäneistä kuuluu heihin.

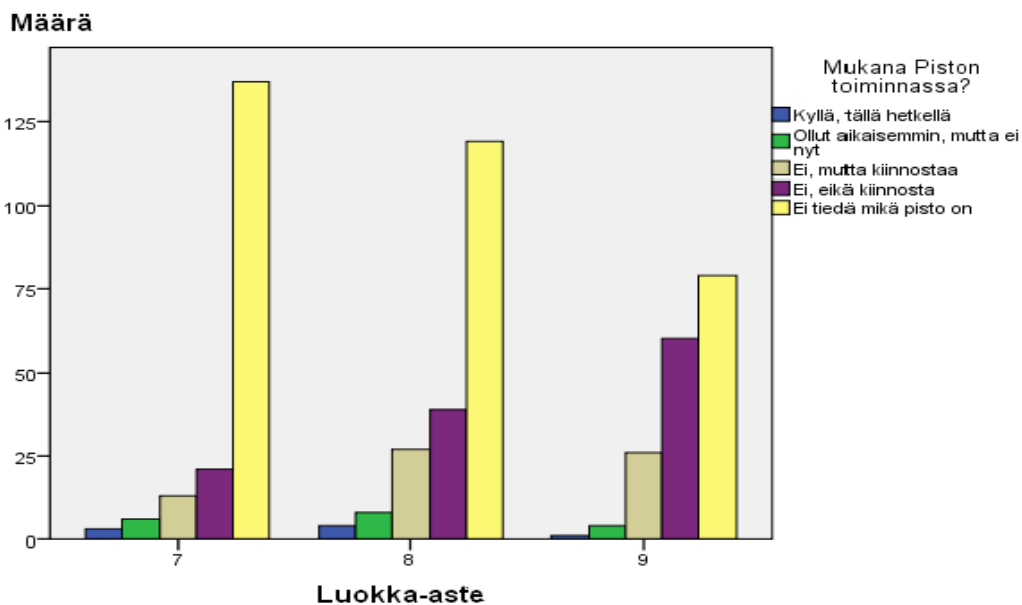
Kaupunginosakohdan oli jättänyt tyhjäksi 46 henkilöä (n. 8 %). Isoimmilla keskusta-alueilla kantakaupungissa ja Naarajärvellä asui yhteensä noin kolmannes vastaajista. Vanhan kaupungin alueen (ennen kuntaliitosta) muissa osissa asui eniten, lähes 40 % ja maaseudulla tai maaseututaajamissa hieman yli 20 %.

4.2 Piston tunnettuus

Kysymyksessä 8 kysyin onko vastaaja ollut mukana Piston toiminnassa tai haluaisiko olla. Myös kysymyksessä 13, jossa kartoitin vastaajien kulttuuritapahtumissa käymisen aktiivisuutta, kysyin onko vastaaja käynyt Piston järjestämässä bänditapahtumissa. Missään

kohdassa lomaketta en maininnut Piston olevan nuorisovaltuusto, koska halusin saada selville kuinka hyvin nuoret tunnistavat Piston pelkän nimen perusteella. Tulos oli melkoisen heikko, koska lähes 61 % vastaajista ilmoitti, ettei tiedä, mikä Pisto on. Tietämättömistä hiukan yli 40 % oli seitsemäsluokkalaisia ja tietämättömyys väheni selkeästi sitä enemmän, mitä ylemmällä luokalla vastaajat olivat. Yhdeksäsluokkalaisistakin kuitenkin lähes neljännes ei tunnistanut Pistoja, eli nimen lanseeraamisessa on selkeästi vielä tekemistä.

Kyselyn ajankohtana Piston toiminnassa oli mukana vastaajista vain 8 (n.1,5 %). 18 ilmoitti olleensa aikaisemmin mukana, mutta ei juuri sillä hetkellä ja 66 (n.12 %) kertoi olevansa kiinnostuneita liittymään toimintaan. Hieman reilu viidennes ilmoitti, ettei ole kiinnostunut Piston toiminnasta.

Kuva 1: Piston tunnettuus luokka-asteittain

4.3 Nykyinen harrastuneisuus

Kysymykset 9-11 koskivat vastaajan nykyistä kulttuuri-/taideharrastuneisuutta; mitä ja missä harrastaa tällä hetkellä ja millä perusteella on valinnut nykyiset harrastuksensa.

Kysymyksessä yhdeksän kysyin mitä taideharrastuksia vastaajilla on tällä hetkellä. Kysymyksessä vaihtoehtoina olivat musiikki, teatteri, tanssi, kuvataide, kirjallisuus, muu ja ei mitään. Vaihtoehtoina olivat musiikki, teatteri, tanssi, kuvataide, kirjallisuus, muu ja ei mitään. Valita sai luonnollisesti useita vaihtoehtoja ja jokaiseen vaihtoehtoon sai halutessaan myös tarkentaa harrastustaan.

Vastaajista kaikkiaan n. 63 % ilmoitti harrastavansa taidetta tai kulttuuria ainakin jollakin tavalla. Odotetusti tytöt harrastavat kulttuuria poikia enemmän; kulttuuria harrastavista n. 64 % on tyttöjä.

Kulttuuriharrastuksista ylivoimaisesti suosituin oli kirjallisuus, jota vastaajista lähes 40 % kertoi harrastavansa, näistä suurin osa lukemista, mutta hieman yli neljännes myös kirjoittamista.

Toiseksi suosituimpana oli musiikki, jota harrastaa n. 30 % vastaajista. Musiikin harrastajista jopa reilut 80 % soittaa yhtä tai useampaa instrumenttia, laulua kuorossa tai laulutunneilla harrastavia oli vastaajista vain 11 ja säveltämistä tai musiikin tekemistä kertoi harrastavansa kaksi henkilöä. Vastaajista vain kahdeksan kertoi harrastukseksi musiikin kuuntelun, mutta todennäköisesti lähes kaikki nuoret kuuntelevat musiikkia, vaikka eivät sitä olisi erikseen maininneetkaan.

Kolmanneksi eniten harrastettiin kuvataidetta (n. 17 %), josta suurin osa piirtämistä. Kuvataiteen harrastajat jakaantuivat melko tasaisesti kotona itsenäisesti harrastaviin, kuvataidekoululaisiin ja koulun kuvataidekerholaisiin. Muutama kertoi keskittyneensä erityisesti japanilaislähtöisen mangan piirtämiseen. Myös valokuvaus ja keramiikka saivat muutaman osuman.

Tanssia harrasti n. 12 % vastaajista, odotetusti enimmäkseen tyttöjä. Suosituimpia tanssilajeja olivat showtanssi, break-/street-/ hip hop dance, pari-/kilpatanssit ja itämainen tanssi. Myös mm. baletti, dance-aerobic ja tanssipelit mainittiin.

Teatterin harrastajia oli kaikkein vähiten, n. 3 % vastaajista. Suurin osa teatterin harrastajista oli ollut mukana jossain seudun harrastajateatterissa tai ilmaisutaitokerhossa. Muutama kertoi käyvänsä mielellään katsomassa teatteria.

Kohtaan ”muu, mikä?” oli vastannut 41 % vastaajista, mutta suurin osa jotain muuta kuin taiteeksi tai kulttuuriksi määriteltävää, kuten erilaisia liikunta ja urheilulajeja, partiota, vapaapalokuntaa jne. Joukosta löytyi kuitenkin myös enemmän tai vähemmän kulttuuriksi laskettavia harrastuksia: indie-elokuvien tekeminen (1henkilö), erilaiset käsityöt (9), sirkukseen viittaavat harrastukset kuten jongleeraus ja yksipyöräisellä polkupyörällä ajaminen (2), skeittaaminen/BMX-pyöräily/parkour (3), espanjan opiskelu (2) ja ruoanlaitto (1).

Yli 22 % valitsi kohdan ”ei mitään” ja näistä suurin osa oli jättänyt vastaamatta myös kysymykseen 11. ”Millä perusteella olet valinnut nykyiset harrastuksesi?”, mistä voi päätellä, ettei heillä todellakaan ole mitään harrastusta.

Harrastuneisuudella ja koulumenestyksellä näyttää olevan myös jotain yhteyksiä. Ylipäänsä jotain harrastavista viidenneksen keskiarvo oli alle 7 ja taidetta/kulttuuria harrastavista alle viidenneksen. Yli 9 keskiarvon oppilaista vain yhdellä ei ollut mitään harrastusta ja lähes 90 % oli ainakin yksi kulttuuriharrastus. Erityisesti suositut kirjallisuus ja musiikki kuuluivat hyvin koulussa menestyvien harrastuksiin. Lukemisen vaikutuksia yleissivistykseen ja oppimiseen tuskin tarvitsee perustella ja musikaalisuudellakin on todettu olevan yhteyksiä mm. matemaattiseen lahjakkuuteen. Siitä toki voidaan olla montaa mieltä vaikuttaako harrastuneisuus koulumenestykseen vai päinvastoin. Hyvät arvosanat viittaavat tiedon ja oppimisen haluun, joka jatkuu myös vapaa-ajalla harrastuksissa ja vastaavasti harrastukset antavat vastapainoa koulutyölle ja auttaa näin ollen jaksamisessa.

4.4 Missä kulttuuria harrastetaan?

Kohdassa 10 kysyin missä nuoret harrastavat taidetta. Vaihtoehtoina olivat ”kotona itsenäisesti”, ”Seutuopistossa”, ”Musiikkiopistossa”, ”bändin treenikämpällä” ja ”muualla, missä?”. Tässäkin kohdassa vastaajat saivat valita useita vaihtoehtoja.

Ylivoimaisesti suosituin (lähes 60 %) harrastuspaikka oli kotona, mikä sopiikin hyvin esimerkiksi lukemiseen ja piirtämiseen. Seutuopistossa taidetta kertoi harrastavansa 46 nuorta (vajaa 9 %), tosin ”muualla, missä?” vaihtoehdon vastauksista moni saattoi tarkoittaa Seutuopistoa, eli monet nuoret ovat jollakin Seutuopiston kurssilla ”tietämättään”. Näin ollen Seutuopiston nuorten opiskelijoiden määrä on todellisuudessa suurempi. Musiikkiopis-

ton oppilaita oli vastaajista 26 (n. 5 %), joiden lisäksi muutama kertoi kohdassa ”muualla, missä?” käyvänsä soittotunneilla jonkin musiikkiopiston opettajan yksityisoppilaana. Vain 15 vastaajista harrastaa ”bändin treenikämpällä”, mikä ehkä kertoo myös tällaisten soittotilojen tarjonnankin vähyydestä.

Kysymyksen asettelusta huolimatta kohtaan ”muualla, missä?” oli jälleen vastattu myös muita kuin taiteen harrastuspaikkoja, kuten jäähalli, ratsastustallit jne. Yllättävää oli että moni oli vastannut harrastuspaikakseen oman koulunsa, muutama jopa selkeästi mielsi taideaineiden tunnit harrastamiseksi, mutta useimmista ”koululla”-vastauksista ei käy ilmi tarkoittivatko vastaajat koulu- vai vapaa-aikaa. Toisin taas niissä vastauksissa, joissa oli mainittu jokin muu kuin oma koulu (esim. kyläkoulut), tarkoitettiin selkeästi vapaa-ajan toimintaa. Mutta olipa harrastuspaikkana sitten oma tai jokin muu koulu, tottahan on että koulujen tiloja vuokraavat ilta-aikaan mm. juuri Seutuopisto, urheiluseurat ym. järjestöt.

Tanssia nuoret harrastavat kodin ja Seutuopiston lisäksi Tanssikoulu Pikkujoutsenessa (11 nuorta), Pieksämäen tanssiurheiluseurassa (1), Pieksämäen voimistelijoissa (2) ja lisäksi kaksi oli vastannut ”tanssitunneilla”, mikä saattaa tarkoittaa Seutuopistoa tai jotakin edellisistä.

Musiikkia harrastavienkin avoimet vastaukset olivat enimmäkseen epämääräisiä, kuten: ”kitaratunneilla”, ”rumputunneilla”, mitkä nämäkin voivat tarkoittaa Seutuopistoa, Musiikkiopistoa tai yksityistä opettajaa.

Pieksämäen kuvataidekoulun oli maininnut yksi vastaajista, mutta lisäksi kaksi oli maininnut Iso-Pappilan, millä tarkoitettaneen kuvataidekoulua. Kuvataideopetusta on saanut myös Meriluodon koululla, jossa on toiminut koulun oma ”kuviskerho”. ”Kuviskerhon” vastasi neljä henkilöä, joiden lisäksi noissa tarkentamattomissa ”koululla”-vastauksissa on todennäköisesti kerholaisia lisää. Vielä kuvataidetta sivuten kaksi henkilöä oli vastannut harrastuspaikakseen Taito-Shopin, jossa pidetään käsityökerhoa.

Teattereista oli mainittu Poleenin teatteri (3) ja Teatteri Hieho (1), tosin Poleenin teatterikin on Seutuopiston alainen (Pieksämäen kaupunki, Seutuopisto 2009).

Mainintoja saivat myös kavereiden luona (5), kirjasto (3), ulkona (5) ja nuorisotalo (1). Ulkona harrastavien joukossa saattaa olla myös ulkoilevia, mutta mm. valokuvaamista harrastavat kertoivat harrastavansa ulkona.

4.5 Kuka päättää mitä harrastetaan?

Kysymyksessä 11 kartoitin millä perusteella nuoret ovat valinneet nykyiset harrastuksensa. Vaihtoehtoina olivat: ”päätin itse”, ”vanhemmat päättivät”, ”vanhemmat ehdottivat, mutta päätös oli minun”, ”opettajan ehdotuksesta” ja ”kaverin ehdotuksesta”.

Ylivoimaisesti eniten, n. 56 %, vastasi päättäneensä itse nykyiset harrastuksensa, eli harrastus oli löydetty lehti- tai muun ilmoituksen perusteella. Tämän vaihtoehdon kohdalla eri ryhmien välillä ei ollut merkittäviä eroja, joskin 8.- ja 9.-luokkalaisista hieman suurempi osa kuin 7.-luokkalaisista oli valinnut tämän vaihtoehdon. Vaihtoehdot ”vanhemmat ehdottivat, mutta päätös oli minun” ja ”kaverin ehdotuksesta” oli valinnut lähes yhtä usea, kumpaakin noin 22 % vastaajista, enimmäkseen tyttöjä. Vaihtoehdot ”vanhemmat päättivät” ja ”opettajan ehdotuksesta” niin ikään olivat samalla viivalla, kummankin oli valinnut vain noin 2 % vastaajista. Näissäkään ei ollut mainittavia eroja eri ryhmien välillä, tosin ”opettajan ehdotuksesta” valinneista 10 oli Siilin koululaisia ja vain 2 Meriluodon koulusta.

4.6 Uuden harrastuksen kokeileminen

Kohdassa 12 kysyin, minkä tyyppinen harrastuksen ajankohta tai kesto olisi sopiva uuden harrastuksen kokeilemiseen. Vaihtoehtoina olivat: ”kerran viikossa lukukauden ajan”, ”useammin kuin kerran viikossa lukukauden ajan”, ”projekti, joka kestää 2-3 kuukautta, muutaman kerran viikossa”, ”1-3 päivän kestoinen työpaja” ja ”muu, mikä?”.

Perinteinen kerran viikossa harrastaminen näyttää edelleen olevan luontevin, ehkä helpoimmin käsitettävä vaihtoehto, sillä sen oli valinnut yli 40 % vastaajista. Hyvänä kakkosena, n. 31 %, oli toinen vaihtoehto, eli ”useammin kuin kerran viikossa, lukukauden ajan”, mikä sopii erityisesti tavoitteellisiin harrastuksiin, joissa halutaan kehittyä. Lisäksi kohtaan ”muu, mikä?” kahdeksan henkilöä vastasi ”useammin kuin kerran viikossa” -tyyppisesti, tai

lähinnä tarkempia, kuten kaksi tai kolme kertaa viikossa, mikä nostaa toisen vaihtoehdon suosiota vajaalla 2 prosentilla. Projektivaihtoehdon valitsi noin 7 % ja työpajan vain noin 3 %, mikä oli yllättävää. Rohkenen epäillä etteivät kaikki nuoret ole tämän kysymyksen kohdalla kiinnittäneet huomiota siihen että kyseessä on nimenomaan uuden harrastuksen koekäily.

Kohtaan ”muu, mikä?” vastasi noin 5 %. Varsinaisesti rakentavia vastauksia oli melko vähän ja hajanaisesti, sillä useimmat olivat ”en tiedä” -tyyppisiä. Useammin kuin kerran viikossa harrastamista haluavien lisäksi ehdotettiin harvempia, kuten 1-2 kertaa kuukaudessa ja joka toinen viikko.

4.7 Pieksämäen kulttuuritapahtumat

Kysymyksessä 13 kysyin missä paikallisissa tapahtumissa tai kulttuuripaikoissa nuoret olivat käyneet viimeisen vuoden aikana. Tapahtumissa vaihtoehtoina olivat Poleenin puistokonsertti, Piston bänditapahtuma, Poleenin teatteri, Päivällisteatteri, Kesäteatteri (joita on kesäisin useita ympäri Pieksämäkeä), kirjallisuustapahtuma Sylvi Symposiumi, Topin galleria, taidenäyttely kulttuurikeskus Poleenissa, taidenäyttely Kanttilassa (kaupungin virastotalo, jossa myös mm. kirjasto ja Seutuopiston tiloja Naarajärven taajamassa), disko, hotelli/ravintola Savonsolmun ikärajan keikka, Savon radan museo ja muu, mikä. Listassa on myös useita tapahtumia/paikkoja, jotka eivät ole varsinaisesti nuorille suunnattuja, mutta halusin saada selville kiinnostavatko ne nuoria tai ovatko he yleensä tietoisia näistä kaupungissa olevista kulttuuripalveluista. Pyysin vastaamaan jokaisen tapahtuman/paikan kohdalla, mitä mieltä he ovat ko. tapahtumasta/paikasta; vaihtoehtoina olivat: ”Olen käynyt ja tykkäsin”, ”Olen käynyt, mutta en tykännyt”, ”En ole käynyt, mutta kiinnostaa”, ”En ole käynyt, eikä kiinnostaa” ja ”En ole kuullut tästä”. Aivan kaikki eivät olleet joka kohtaan vastanneet, mistä voidaan päätellä että vastaaja ei joko tunne tai ole kiinnostunut ko. tapahtumasta. Eniten tyhjäksi oli jäänyt ”taidenäyttely Kanttilassa” kohtaan, johon ei ollut vastannut n. 15,5 %.

4.7.1 Nuorisotapahtumat

Odotetusti suosituimpia olivat varsinaisesti nuorille suunnatut tapahtumat; Poleenin puistokonsertti, disko ja Savonsolmun junnukeikka. Edellisissä käyneistä jokaisesta n. 90 % oli tykännyt tapahtumasta. Ei käyneistä kiinnostuneita oli puistokonsertista n. 40 %, diskoista n. 30 % ja Savonsolmun junnukeikoista lähes 55 %.

Suosituimpien joukosta puuttuu Piston bänditapahtuma, johon n. 40 % oli vastannut ettei tunne tapahtumaa. Tämä selittyy sillä että suurin osa ei tunnistanut Pistoria nimeltä. Jos vaihtoehdossa olisi lukenut esimerkiksi ”nuorisotoimen päihteetön keikka Poleenissa”, vastausprosentit olisivat todennäköisesti jakaantuneet hyvin eri tavalla. Kuitenkin tapahtuman tunnistaneista ja siellä käyneistä tässäkin kohdassa lähes 90 % oli pitänyt tapahtumasta.

4.7.2 Teatterit

	Poleenin puistokonsertti	%	Piston bänditapahtuma	%	Disko	%	Savonsolmun junnukeikka	%
Käynyt, tykännyt	317	58	63	12	267	48,8	181	33
Käynyt, ei tykännyt	30	5	8	1	40	7,3	20	4
Ei käynyt, kiinnostaa	59	11	84	15	55	10,1	118	22
Ei käynyt, eikä kiinnosta	83	15	108	20	118	21,6	99	18
Ei tunne	28	5	221	40	27	4,9	66	12
Yhteensä	517	95	484	88	507	92,7	484	88
Tyhjiä vastauksia	30	5	63	12	40	7,3	63	12

Taulukko 1: Nuorisotapahtumien kiinnostavuus

Teattereista suosituin ja tunnetuin oli Poleenin teatteri, johon vastaajista n. 30 % oli vastannut käyneensä ja tykänneensä, toisaalta lähes yhtä moni vastasi ettei ole käynyt eikä kiinnosta. Vähiten, n. 6 % ei tuntenut Poleenin teatteria ja 11 % oli jättänyt kohdan tyhjäksi.

Sekä Päivällisteatteri, että kesäteatterit saivat eniten vastauksia kohtaan ”En ole käynyt, eikä kiinnosta”, molemmat n. 40 %. Kummassakin kohdassa tyhjiä vastauksia oli n. 14 %.

	Poleenin teatteri	%	Päivällis-teatteri	%	Kesäteatteri	%
Käynyt, tykännyt	163	30	33	6	77	14
Käynyt, ei tykännyt	91	17	16	3	26	5
Ei käynyt, kiinnostaa	57	10	66	12	82	15
Ei käynyt, eikä kiinnosta	142	26	233	43	211	39
Ei tunne	34	6	125	23	76	14
Yhteensä	487	89	473	86	472	86
Tyhjiä vastauksia	60	11	74	14	75	14

Taulukko 2: Teattereiden kiinnostavuus

Teatterit eivät selvästikään ole nuorten ”juttu”, mutta jokaisen teatterin kohdalla suurin osa käyneistä oli kuitenkin pitänyt näkemästään (teatterista riippuen n. 65-75 %). Useiden vastaajien kohdalla huomasin myös että jossain teatterissa käyneenä, mutta ei näkemästään pitäneenä, muut teatterit eivät kiinnostaneet.

4.7.3 Taidenäyttelyt

Koska Poleenin taidenäyttely sijaitsee avoimissa aulatiloiissa, jossa voi ”pyörähtää” esimerkiksi kirjastossa käynnin yhteydessä, se oli taidenäyttelyistä odotetusti tunnetuin ja suosituin. Tosin eniten, n. 37 %, vastauksia tässäkin kohdassa sai ”en ole käynyt, eikä kiinnosta”, mutta yli puolet käyneistä oli kuitenkin pitänyt näkemästään.

Taidenäyttelyä Kanttilassa pidettiin myös enimmäkseen epäkiinnostavana; yli 40 % ei ollut käynyt, eikä kiinnostunut ja lähes 20 % ei tuntenut sitä. Siellä käyneistäkin alle 45 % oli pitänyt siitä.

Topin Galleria oli kuvataidepaikoista selkeästi tuntemattomin; n. 40 % vastasi ettei ole kuullut paikasta. Toiseksi eniten, n. 35 % ilmoitti ettei ole kiinnostunut käymään siellä ja 31:stä siellä käyneestä 15 henkilöä, eli noin puolet oli pitänyt näyttelystä.

	Topin Galleria	%	Taidenäyttely Poleenissa	%	Taidenäyttely Kanttilassa	%
Käynyt, tykännyt	15	3	95	17	30	5
Käynyt, ei tykännyt	16	3	80	15	38	7
Ei käynyt, kiinnostaa	30	5	39	7	54	10
Ei käynyt, eikä kiinnosta	188	34	202	37	233	43
Ei tunne	220	40	62	11	107	20
Yhteensä	469	86	478	87	462	84
Tyhjiä vastauksia	78	14	69	13	85	16

Taulukko 3: Taidenäyttelyiden kiinnostavuus

Uskon että sekä Kanttilan näyttelytilan, että Topin gallerian tuntemattomuus johtuvat niiden sijainneista ja melko vähäisestä markkinoinnista. Poleenin näyttelytilaa taas on aika vaikea olla huomaamatta, mikäli Poleenissa käy jonkin muun asian vuoksi.

Se pitivätkö vastaajat näyttelyistä on paljolti riippuvaista siitä, mitä käyntikerralla/-kerroilla on ollut esillä. Sama pätee tietysti lähes kaikkeen kulttuuriin, koska jokaisen taiteenlajin sisällä on useita genrejä, eritasoisia tekijöitä jne., joten toisinaan kokemus on miellyttävä ja toisinaan ei. Kuvataiteen kohdalla tämä kuitenkin korostuu, koska näyttelyn saattaa vilkais-ta ohi kulkiessaan, kun taas esimerkiksi konserttiin meneminen on harkitumpaa ja useim-miten jo etukäteen tietää onko esiintyvä artisti omasta mielestä hyvä vai ei.

4.7.4 Sylvi Symposiumi

Kaikista annetuista vaihtoehtoista kirjallisuustapahtuma Sylvi Symposiumi oli vähiten tunnettu; lähes puolet vastaajista ei ollut kuullut siitä ja vain 16 oli käynyt tapahtumassa. Noin 30 % vastasi ettei ole kiinnostunut tapahtumasta.

Sylvi Symposiumin varsinaista kohderyhmää ovat työ- ja eläkeikäiset ja lomakkeen vaihtoehtoisista se on selkeästi vähiten nuorille suunnattu tapahtuma. Harvoista käyneistä kuitenkin yli puolet oli pitänyt tapahtumasta, mikä saattaa selittyä esimerkiksi sillä että kyselyn ajankohtaa muutamaa kuukautta aikaisemmin järjestetyssä symposiumissa oli ollut vieraina Sofi Oksanen, joka saattaa kiinnostaa myös nuorempaa yleisöä, varsinkin jos on itse kiinnostunut kirjoittamisesta.

4.7.5 Savonradan museo

Odotetusti myöskään Savonradan museo ei saanut suurta suosiota. Sielläkin käyneistä kyllä yli puolet oli pitänyt paikasta, mutta yli 40 % ei ollut kiinnostunut ja noin kolmannes ei ollut kuullut siitä tai oli jättänyt kohdan tyhjäksi.

Museo sijaitsee vanhassa rautatieasemarakennuksessa aivan uuden aseman vieressä, eli sen on varmasti jokainen Pieksämäen asemalla joskus käynyt nähnyt. Museon markkinointi on kuitenkin pitkään ollut melko näkymätöntä, eivätkä museotkaan varmasti ole nuorison kiinnostuksen kohde numero yksi, joten suosion vähyys on melko ymmärrettävää.

4.7.6 Muut tapahtumat

Muita tapahtumia oli maininnut vastaajista vain viisi, joita olivat kellariteatteri, Musiikkiopiston konsertti, Sylvin pappila, uusivuosi ja Värttinän konsertti (oletettavasti Poleenissa).

Kellariteatteri -nimistä teatteria kaupungissa ei ole, vaan sillä tarkoitetaan kulttuurikeskus Poleenissa sijaitsevaa tilaa. Poleenin teatterin lisäksi tilassa on esiintynyt muonia muitakin teatteriryhmiä, joten varmuudella ei voida sanoa mistä teatterista tässä on kysymys.

Sylvin pappila, eli Pieksämäen Iso-Pappila, joka on presidentti Kekkonen Sylvi-vaimon syntymäkotona, toimii talvisin Pieksämäen kuvataidekoulun opetustiloina ja kesäisin siellä on taidenäyttelyitä, pihalla kesäteatteria, Sylvi Symposiumi ynnä muita tapahtumia. (Kulttuuripappila Sylvi 2009)

4.7.7 Havainnot ja tapahtumista

Kuten sanottu, odotusten mukaan, nuoret ovat eniten kiinnostuneita nuorten tapahtumista. Diskot ja bändit ovat haluttuja ja pidettyjä. Muut kulttuuritapahtumat eivät sinänsä niin paljon kiinnosta ja nuorilla on negatiivisia ennakoasenteita niitä kohtaan. Kuitenkin teatterissa käyneistä keskimäärin liki 70 % oli pitänyt siitä ja taidenäyttelyssä käyneistäkin lähes puolet, Sylvi Symposiumissa ja Savonradan museossa käyneistä yli puolet oli viihtynyt.

4.8 Mistä tietoa tapahtumista?

Kohdassa 14 kysyin mistä nuoret etsivät ja saavat tietoa Pieksämäellä järjestettävistä kulttuuritapahtumista ja harrastuksista. Vaihtoehtoina olivat vanhemmilta, opettajilta, kavereilta, koulun ilmoitustaululta, muilta ilmoitustauluilta, sanomalehdestä, Seutuopiston opinto-oppaasta ja Internetistä. Sanomalehtien ja Internetin kohdalla vastaajat saivat myös tarkentaa mistä lehdistä tai sivuilta he etsivät tietoa. Vastaajat saivat valita useita vaihtoehtoja. Vertailin tietoja luokka-asteen ja sukupuolen mukaan, mutta suuria eroja minkään vaihtoehdon kohdalla näissä ryhmissä ei ollut.

Ehdottomasti suosituin informaatiokanava olivat kaverit, mikä oli odotettavissakin. Kaikista vastaajista 67 % valitsi kaverit vaihtoehdon, joten ns. puskaradio on varsin tehokas keino tapahtumista ilmoittamiseen.

Puskaradio tarvitsee kuitenkin muita kanavia lähteäkseen käyntiin ja nähtävästi mainokset ilmoitustauluilla joko koulussa (58 %) tai muualla (45 %), kuten kaupoissa ovat seurattuja. Arvatenkin vanhemmat (25 %), opettajat (22 %) ja Seutuopiston opinto-opas (11 %) olivat häntäpäässä. Murrosikään kuuluu että vanhempien ja opettajien sanavalta vähenee. Seutuopiston opinto-opas, vaikka joka kotiin jaetaankin, on minunkin, saati nuorempien mielestä ulkoasultaan niin tylsä, että se jää (ehkä) vanhempien luettavaksi tai päätyy suoraan paperinkeräykseen.

Yllättävää tuloksissa oli Internetin vähäinen käyttö tapahtumien ja harrastusten etsintään. Internet oli toiseksi vähiten käytetty kanava, jonka oli valinnut vastaajista 18 %. Sen sijaan sanomalehdet olivat neljänneksi suosituin (31 %) heti kavereiden ja ilmoitustaulujen jäl-

keen. Internet sivuista eniten oli mainittu Pieksämäen kaupungin kotisivut (25kpl) ja po1nt.fi -nuorisotiedotussivut (20kpl), lisäksi muutamia mainintoja saivat harrastuksen/yhdistyksien kotisivut, bändien keikkakalenterit, Google ja Seutuopiston kotisivut. Sanomalehdistä ylivoimaisesti suosituin paikallisten tapahtumien tiedottajana oli Pieksämäen lehti, joka sai 104 mainintaa. Pieksämäen lehden lisäksi mainittiin Länsi-Savo, Savon sanomat, Warkauden lehti, Pieksämäen paikallinen ja ilmaisjakelulehdet yleensä, mutta näitä kutakin mainittiin 1-6 kertaa, joten niiden arvo paikallisten nuorten tapahtumien mainostamiseen on melko mitätön.

		Vanhemmat		Opettajat		Kaverit		Koulun ilmoitustaulu		Muu ilmoitustaulu		Sanomalehti		Seutuopiston opinto-opas		Internet	
			%		%		%		%		%		%		%		%
Luokka-aste	7	58	32%	44	24%	120	67%	88	49%	82	46%	51	28%	15	8%	33	18%
	8	47	24%	43	22%	142	72%	116	59%	97	49%	64	32%	29	15%	33	17%
	9	30	18%	35	21%	107	63%	111	65%	69	41%	53	31%	15	9%	33	19%
Sukupuoli	Tyttö	79	27%	69	23%	223	76%	208	71%	156	53%	100	34%	50	17%	60	20%
	Poika	56	22%	53	21%	146	58%	107	42%	92	36%	68	27%	9	4%	39	15%
Yhteensä		135	25%	122	22%	369	67%	315	58%	248	45%	168	31%	59	11%	99	18%

Taulukko 4: Mistä tieto?

4.9 Etelä-Savon nuorisotiedotus Pointin tunnettuus

Kohdassa 15 kysyin onko sivusto www.po1nt.fi vastaajalle tuttu ja jos on, mitä mieltä hän on siitä. Vertailin vastauksia sukupuolen, luokka-asteen ja sen mukaan onko vastaaja mukana Piston toiminnassa.

Edellisen kohdan Internetin käytön vähyyks tapahtumien etsintään selittyy hyvin pitkälti sillä että vastaajista 65 % ei tuntenut po1nt-sivuja. Internetissä siis on hyvät sivut, josta helposti löytää tietoa ainakin nuorisotoimen ja Piston järjestämistä tapahtumista, mutta valtaosa nuorista ei ole löytänyt niitä.

Tytöt olivat sivustosta hieman tietoisempia kuin pojat, mutta merkittävää eroa sukupuolten välillä ei ollut. Yhdeksäsluokkalaiset sen sijaan tiesivät sivut alempia luokkia useammin, mutta heistäkin 58 % kertoi ettei sivusto ole tuttu.

Piston toiminnassa tällä hetkellä olevista sentään kaikki tiesivät sivuston, mutta aikaisemmin olleista vain puolet ja Piston toiminnasta kiinnostuneista hiukan yli puolet. Piston toi-

minnasta ei-kiinnostuneista ja tietämättömistä luonnollisesti suurin osa ei tuntenut myöskään po1nt-sivuja.

		Onko www.po1nt.fi tuttu?		%
		Kyllä	Ei	
Luokka-aste	7	62	118	34 - 66%
	8	56	141	28 - 72%
	9	71	99	42 - 58%
Sukupuoli	Tyttö	110	184	37 - 63%
	Poika	79	174	31 - 69%
Mukana Piston toiminnassa?	Kyllä, tällä hetkellä%	8	0	100 - 0%
	Ollut aikaisemmin, mutta ei nyt%	9	9	50 - 50%
	Ei, mutta kiinnostaa%	31	35	47 - 53%
	Ei, eikä kiinnostaa%	44	76	37 - 63%
	Ei tiedä mikä pisto on%	97	238	29 - 71%
Yhteensä		189	358	35 - 65%

Taulukko 5: Po1ntin tunnettuus luokka-asteen, sukupuolen ja Pistoaktiivisuuden mukaan

Sivuston tunteneet antoivat kuitenkin pääsääntöisesti positiivista palautetta; tietoa on tarpeeksi ja se on helposti löydettävissä, eikä ulkoasussakaan mitään vikaa ole. Hyvät toimivat sivut ovat siis olemassa, enää täytyy saada kohderyhmä löytämään ne. Edellisen kohdan vastausten perusteella sivustoa kannattaisi mainostaa ilmoitustauluilla ja lehdissä, kenties myös Internetissä muilla nuorten suosimilla sivuilla, tosin internetmainonta hyötyensä nähden on usein melko kallista.

4.10 Kulttuurin hinnat

Kohdassa 16 kysyin kuinka paljon nuoret ovat valmiita maksamaan erilaisista Pieksämäellä järjestettävistä kulttuuritapahtumista tai -harrastuksista. Tapahtumissa vaihtoehtoina olivat disko, paikallisen bändin keikka, valtakunnallisesti tunnetun bändin keikka, 2-3 -päiväinen musiikkifestivaali, teatteriesitys, harrastus/kerho kerran viikossa lukukauden ajan ja 2-3 päivän kestoinen taidetyöpaja. Hintavaihtoehtoina olivat 0-2€, 2-5€, 5-10€, 10-15€, yli 15€ ja en osaa sanoa.

Selkeästi eniten vastaajat arvostivat musiikkifestivaalia, josta n. 40 % oli valmiita maksamaan yli 15€. Seuraavaksi suosituimmat vaihtoehdot festivaalin hinnaksi olivat 10-15 € ja en osaa sanoa. Yleisesti ottaen usean päivän festivaalit ovat melko hinnakkaita; yli 100 euroakin, ainakin, jos esiintyjissä on myös kansainvälisesti tunnettuja artisteja. Vaikka suosituin vastaus olikin yli 15 euroa, olisin odottanut että enemmänkin kuin 40 % vastaa niin.

Toiseksi eniten arvossa pidettiin lukukauden ajan kerran viikossa olevaa harrastusta, tosin useampi ei osannut sanoa kuinka paljon se voisi maksaa. Tässä kohdassa on saattanut olla vaikeuksia ymmärtää tarkoitetaanko hinnalla koko lukuvuotta vai kertamaksua, joten hajonta on muutenkin aika sekalaista eri hintaluokkien välillä.

Valtakunnallisesti tunnetun bändin keikasta oltiin valmiita maksamaan kolmanneksi eniten. Lähes 30 % valitsi 5-10€, mikä mielestäni on melko vähän jos vertaa esimerkiksi isompien lähikaupunkien keikkahintoihin, mutta vaihtoehdot 10-15€ ja yli 15€ oli sentään kumpiakin valinnut hieman vajaa 20 %.

Vähiten oltiin valmiita maksamaan diskoista, paikallisen bändin keikasta ja teatteriesityksestä, joiden kaikkien suosituin vastaus oli 0-2€, samoin 2-3 päivän työpajasta ne jotka osasivat sille jonkin hinnan laittaa valitsivat useimmiten 0-2€. Vaihtoehdoista edellinen tuotti kuitenkin eniten päänvaivaa ja noin kolmannes ei osannut määrittää sille hintaa.

	0-2€	2-5€	5-10€	10-15€	yli 15€	EOS
Disko	74%	15%	2%	0%	0%	9%
Paikallisen bändin keikka	44%	31%	10%	2%	1%	12%
Valtakunnallisesti tunnetun bändin keikka	11%	11%	28%	19%	18%	13%
2-3 päivän musiikkifestivaali	11%	4%	11%	17%	40%	17%
Teatteriesitys	42%	20%	16%	5%	1%	16%
Harrastus/kerho kerran viikossa lukukauden ajan	22%	8%	12%	9%	23%	26%
2-3 päivän taidetyöpaja	30%	10%	10%	10%	7%	33%

Taulukko 6: Tapahtumien hinnat

4.11 9-kortin käyttö

Kysymyksen 17. 9-kortista jaoin kahteen osaan; toisen yhdeksäsluokkalaisille ja toisen seitsemäs- ja kahdeksäsluokkalaisille, koska kortti on tarkoitettu vain yhdeksäsluokkalaisille.

4.11.1 Yhdeksäsluokkalaisten 9-kortin käyttö

Kohdassa 17.a. Kysyin yhdeksäsluokkalaisilta ovatko he käyttäneet tai aikovatko käyttää 9-korttietuja ja jos niin mihin. Vaihtoehtona oli myös ”en ole aikaisemmin kuullut 9-kortista”.

Yhdeksäsluokkalaisista vastaajista hieman yli puolet (n. 54 %) oli jo ehtinyt käyttää 9-korttietuja ja lähes 30 % vastasi aikovansa käyttää, mutta ei ole vielä käyttänyt. Alle viidennes vastasi ettei aio käyttää etuja. Vain yksi yhdeksäsluokkalainen vastasi ettei ole aikaisemmin kuullut 9-kortista, samoin yksi oli jättänyt vastaamatta kysymykseen lainkaan. Korttia käyttäneistä tai sitä aikovista suurin osa, noin 60 % oli tyttöjä, kun taas lähes kaikki, jotka eivät aio käyttää korttia olivat poikia, mikä vahvistaa yleistä käsitystä siitä että naiset (iästä riippumatta) kuluttavat kulttuuria miehiä enemmän. Pojat ja miehet taas ovat ehkäpä enemmän urheiluorientoituneita.

Ylivoimaisesti suosituin 9-korttietu oli ilmainen sisäänpääsy diskoihin, jota mainitsi käyttäneensä/aikovansa käyttää 44 % yhdeksäsluokkalaisista. Toiseksi suosituimpana olivat erilaiset liikuntapalvelut, kuten alennukset kuntosalille, uimahalliin ja tanssitunneille, joita mainitsi noin viidennes. Noin 10 % käytti tai aikoi käyttää 9-korttia nuorisotalolla käymiseen. Samoin kauppojen (esim. Taito Shop, KIPA-kirjakauppa, Poleenin kahvio) 9-korttialennukset kiinnostivat n. 10 %. Lisäksi oli muutamia (1-7) mainintoja alennuksista elokuvateatteri Kinomanian elokuvista, teatteriesityksistä, tapahtumista, konserteista ja Savonradan museosta.

4.11.2 Seitsemäs- ja kahdeksaluokkalaisten kiinnostus 9-korttia kohtaan

Kohta 17.b. Oli tarkoitettu seitsemäs ja kahdeksaluokkalaisille, joilta kysyin mihin he aikovat käyttää 9-korttietuja päästyään 9. luokalle, mikäli edut ovat suurin piirtein samat kuin nyt. Vaihtoehtoina olivat: ”(lähes) kaikkeen mahdolliseen”, ”teatterissa käymiseen”, ”museoissa käymiseen”, ”liikuntapalveluihin”, ”nuorisotalolla käymiseen”, ”diskoihin”, ”muuhun, mihin?” ja ”en ole kiinnostunut 9-korttieduista”. Vastajat saivat valita useita vaihtoehtoja.

Kysymykseen oli jättänyt vastaamatta tai kohtaan muu oli vastannut ”en tiedä” seitsemäsluokkalaisista lähes puolet, mikä on ymmärrettävää koska yhdeksäs luokka saattaa tuntua vielä varsin kaukaiselta asialta. Vastaavasti kahdeksaluokkalaisista näin oli tehnyt alle 10 %. Seuraavissa vastausprosentteissa ei ole otettu näitä huomioon vaan laskelmat on tehty kysymykseen muuta kuin ”en tiedä” vastanneista.

Vastajista 37 % uskoi käyttävänsä 9-korttia ”(lähes) kaikkeen mahdolliseen”, mutta useimmat heistä oli valinnut myös muita kohtia.

Kuten yhdeksäsluokkalaisilla, myös alemmilla luokilla suosituin 9-kortin käyttökohde oli diskot, jonka valitsi lähes puolet kummaltakin luokka-asteelta. Hyvänä kakkosena olivat liikuntapalvelut, joihin 9-korttia käyttäisi seitsemäsluokkalaisista noin 30 % ja kahdeksaluokkalaisista hieman vajaa 40 %. Kummaltakin luokka-asteelta noin kolmannes käyttäisi korttia nuorisotalolla käymiseen.

Teatteri ja museo eivät saaneet kovin suurta suosiota, mutta ne kiinnostivat kuitenkin näitä alempia luokkia enemmän kuin nykyisiä yhdeksänsiä. Teatterissa käymiseen korttia aikoi käyttää n. 14 % ja museossa käymiseen 6 %. Sinänsä tulos ei ole aivan vertailukelpoinen yhdeksäsluokkalaisiin nähden, koska heillä ei ollut eritelty kortin käyttökohteita vastausvaihtoehtoina, vaan kysymykset olivat avoimempia.

Kohdan ”muuhun, mihin?” 9-korttia käyttäisi seitsemäs- ja kahdeksaluokkalaisista oli vastannut 20 henkilöä. Eniten näissä vastauksissa oli kauppojen alennuksia, joita mainitsi 12. Lisäksi muutamia mainintoja saivat konsertit ja keikat, elokuvateatteri tai elokuvien vuokraus, kirjasto ja iltapäiväkerho.

4.12 Taiteen tilat ja opetus

Kohdassa 18 kysyin, millaisia tiloja ja opetusta taideharrastuksiin nuoret toivovat. Vaihtoehtoina olivat ”nykyisen kaltaiset kerhot, joissa on opetusta”, ”tiloja, joissa voi harrastaa itsenäisesti”, ”tiloja, joissa voi harrastaa itsenäisesti, mutta opetusta on saatavilla tarvittaessa” ja ”muunlainen, millainen?”. Toisessa ja kolmannessa vaihtoehdossa pyysin myös tarkentamaan mitä tarkoitusta varten vastaaja kaipaisi tuon kaltaisia tiloja. Tässäkin kysymyksessä sai valita useita vaihtoehtoja.

4.12.1 Perinteiset kerhot

Vastaajista 54 % valitsi ensimmäisen vaihtoehdon. Koska sekä tässä kysymyksessä, että kohdassa 12 (kuinka usein harrastuksen tulisi olla), ensimmäiset ja tyypillisimmät vaihtoehdot olivat suosituimpia, näyttää siltä perinteinen, kerhotyyppinen harrastaminen pitää pintansa. Harrastukset, jotka ovat tunnin, pari, kerran viikossa ja niissä on ohjaaja, joka kertoo mitä tehdään, ovat varmasti kaikkein helpoimmin lähestyttäviä vaihtoehtoja. Tällainen muoto on pitkään ollut käytössä esimerkiksi juuri kansalais- ja työväenopistoilla, joten siihen on totuttu. Tällainen tapa harrastaa on hyvä, jos ei halua huipuksi, eikä halua tai voi käyttää suunnattomasti aikaa harrastukseen, mutta tahtoo harrastukselta kuitenkin jatkuvuutta ja itseltään jonkinlaista kehittymistä siinä.

4.12.2 Itsenäiset tilat

Myös toinen vaihtoehto oli varsin suosittu. Vastaajista lähes puolet toivoi tiloja joissa voi harrastaa itsenäisesti. Odotetusti musiikki oli se taiteenlaji, johon eniten kaivattiin tiloja. Tämän vaihtoehdon valinneista 151 (56 %) toivoi itsenäisiä tiloja soittamiseen, laulamiseen tai bändin harjoitukseen, eli kuten olin aavistanut ns. bändikämpille olisi kysyntää paljon enemmän kuin on tarjontaa.

Toiseksi eniten, 125 henkilöä (46 %) kaipasi tiloja tanssimiseen. Tämä hieman yllätti, koska kaupungissa on tarjolla, sekä Seutuopistolla, että yksityisellä sektorilla, useita erilaisia tanssikursseja, mutta ilmeisesti erityisesti tytöt, jotka harrastavat tanssia vakavammin, ha-

luaisivat harjoitella sitä myös tanssituntien ulkopuolella. Koska tanssisalien (peilialit) tarve tuli esille myös myöhemmissä, avoimien kysymysten vastauksissa, uskon että ainakin useimmat tanssiloja haluavat tarkoittivat nimenomaan vakavampaa tanssin harrastamista kuin tanssimista, jota harjoitetaan esim. diskoissa.

Reilu kolmannes, 92 henkilöä, toivoi tiloja itsenäiseen kuvataiteen harrastamiseen. Tällaisten tilojen tarve on ymmärrettävää, koska esimerkiksi öljyvärimaalaus ja savityöt ovat useimmissa kodeissa hankalia sotkuisuutensa ja hajujensa vuoksi.

Hieman yli viidennes, 59 henkilöä, haluaisi teatteritilan, jossa tehdä näytelmiä. Muita ehdotuksia itsenäisten tilojen käyttötarkoituksille tuli 23 kappaletta. Niissä toivottiin erilaisia liikuntatiloja, kuten kuntosalia ja palloilusaleja, skeittaus- ja parkourtiloja, tiloja harrastaa airsoftia jne., joista yksikään ei varsinaisesti ollut taidetta. Lisäksi 18 henkilö, jotka olivat valinneet tämän vaihtoehdon eivät olleet eritellet, mitä tarkoitusta varten he toivoisivat tiloja.

4.12.3 Ohjausta tarvittaessa

Noin viidennes nuorista oli valinnut vaihtoehdon ”tiloja, joissa voi harrastaa itsenäisesti, mutta opetusta on saatavilla tarvittaessa”. Tässä kohdassa suosituimmat käyttötarkoitukset ko. tiloille olivat musiikki (24 %), kuvataide, mukaan lukien valokuvaus (22 %) ja tanssi (18 %). Muutamia mainintoja saivat myös teatteri, käsityöt ja kotitalous. Loput eivät osanneet tai halunneet määritellä käyttötarkoitusta tarkemmin tai ehdottivat jälleen urheilua.

Tämän kaltaisten harrastusmahdollisuuksien toteuttaminen olisi todennäköisesti annetuista vaihtoehdoista hankalinta toteuttaa, koska tilojen lisäksi paikalla täytyisi aina olla joku, jolla on edes jonkinlainen pätevyys antaa neuvoja kustakin taiteenlajista. Esimerkiksi jos kaupungin nuorisotalolla olisi itsenäinen kuvataidetila, jossa joku nuori kaipaa opastusta, ei riitä että paikalla on nuorisohjaaja tai valvoja jolla itsellä ei ole kuvataiteellisia kykyjä.

4.12.4. Muut taidetilat

Muunlaisia harrastustiloja ehdotti 86 nuorta, mutta näistäkin suurin osa oli jotain muuta kuin taiteen harrastamista varten, kuten taas urheilua ja airsoftia. Vartenotettavia ehdo-

tuksia olivat ”miekkailukerho, jossa opetusta, ”erilaisten vaatteiden tekemisen opetus” ja ”meidän ikäisille joku näytelmäjuuttu”. Näistä kuitenkin miekkailu on ainoa jota todellisesti ei ole kaupungissa tarjolla. Seutuopistolla on vaatteiden ompelu -kurseja ja kaupungissa on useita harrastajateattereita, joihin myös 13-15 voivat mennä mukaan. Nähtävästi tässä, kuten monen muunkin asian kohdalla, markkinoinnissa ja tiedottamisessa on paljon parantamisen varaa.

4.13 Unelmien nuorisotila

Kohdassa yhdeksän kysyin millainen olisi vastaajan unelmien nuorisotila. Kysymys oli avoin, mutta kysyin avuksi mitä välineitä, mitä tekemistä ja millaisia huoneita esimerkiksi siellä voisi olla. Ajatuksena kysymyksessä oli saada ideoita kaupungin nuorisotilojen ja nuorten aktiviteettien kehittämiseen. Kysyin nimenomaan *unelmien* nuorisotilaa, jotta vastaajat eivät sensuroisi itseään liikaa, koska joskus hulluiltaikin tuntuvista ideoista voi jaloastua jotain toteuttamiskelpoista. Tästä huolimatta aika harva uskaltautui kunnolla revittelemään, mistä olin hieman pettynyt. Onneksi joukossa oli kuitenkin muutamia hyvin innovatiivisiakin ajatuksia. Vastaajista vajaa kolmannes jätti vastaamatta tähän kysymykseen, joten nähtävästi he olivat joko tyytyväisiä nykytilaan tai heillä ei yksinkertaisesti ollut mielipidettä asiaan. Nelisen prosenttia ilmoitti ettei heitä kiinnosta asia, koska eivät käytä nuorisotiloja.

Vastausten perusteella suurin osa nuorista on melko vähään tyytyväisiä. Yleisimmissä vastauksissa toivottiin niitä perusasioita, joita millä tahansa nuorisotalolla yleensäkin on; oleskelutiloja, pelejä, tietokoneita Internet-yhteydellä varustettuna, stereot musiikin kuunteleluun, kahvio, diskoja jne. Nuorisotalojen vakiovaruste biljardipöytä on ehdoton, sen mainitsi erikseen yli viidennes nuorista. Disko mainittiin yllättäen vai 36 kertaa ja vain muutama toivoi diskoja nykyistä useammin.

Kyselyn ajankohtana Pieksämäellä oli vielä käytössä vanhalle paloasemalle 1980-luvun puolivälissä remontoitu nuorisotalo, joka vuodenvaihteessa 08-09 muuttui järjestötaloksi ja keskustan nuorisotilana toimii sitä pienempi nuorisokahvilaksi remontoitu liikehuoneisto. Ilmeisesti useimmat nuoret olivat muutoksesta tietämättömiä, vaikka kysely tehtiinkin loppuvuodesta 2008, koska monien vastausten kuvaus unelmien nuorisotilasta vastasi kuva-

ukseltaan vanhaa keskustan nuorisotaloa, 20 vastaajista sanoi suoraan että nykyinen (entinen) keskustan nuorisotalo on erittäin hyvä. Noin 15 % oli nuorisotaloon muuten tyytyväisiä, mutta toivoi vielä isompia tiloja, mutta muutos oli juuri päinvastainen.

Suuremman koon lisäksi muita parannusehdotuksia olivat paremmat musisointimahdollisuudet (soittimia, karaokevälineet, treenikämppejä), joita toivoi hieman yli kymmenesosa nuorista, samoin n. 10 % toivoi salia, jossa voisi harrastaa tanssia tai muuta liikuntaa. Myös kuvataide- ja teatteritiloja nuorisotilojen yhteyteen toivoi muutama prosentti. Nämä vastaukset ovat hyvin samassa linjassa, kuin edellisessäkin kysymyksessä. Lisäksi muutammat toivoivat elokuvien katselua useammin.

Mitä välineistöön tulee, soittimien lisäksi toivottiin enemmän, parempia ja uusimpia pelejä ja pelikonsoleita, sekä tietokoneita, mitkä nuorten toiveina olivat odotettuja, mutta todellisuudessa luonnollisesti tällaiset hankinnat riippuvat rahallisista resursseista.

Ruokaa toivottiin monessa vastauksessa, mikä oli yllättävää (eikö näitä lapsia ruokita kotona?). Lähes 20 % toivoi että nuorisotalolta saisi ilmaista tai ainakin halpaa ruokaa. Muutammat toivoivat myös ohjattua ruoanlaittoa ja leipomista.

Niin ikään n. 20 % vastaajista, lähinnä tyttöjä, pureutui nuorisotilojen sisustukseen ja toiset kertoivat hyvinkin yksityiskohtaisia toiveita tilojen väriyksestä ja kalustuksesta. Yleisimmin toivottiin pirteitä, mutta ei liian räikeitä värejä, pehmeitä, mukavia sohvia ja nojatuoleja, sekä tilojen siisteyttä. Toisissa kohdissa siisti -sanalla tosin nuoret saattavat tarkoittaa ”hieinoa” tai ”upeaa” puhtauden sijaan.

Hajanaisimpia toiveita olivat skeittaus-/BMX-pyöräily-tilat, arcade-toiminta/LAN-partyt (vuorovaikutteista nettipelaamista) ja rauhallista tilaa, jossa lukea ja tehdä läksyjä, joita toivoi muutama. Ainoastaan neljä (onnelksi) vastaajista toivoi nuorisotiloihin laittomia asioita, kuten tupakkaa ja alkoholia.

(Liite2)

4.14 Kulttuuritarjonnan vaikutukset kaupungin houkuttelevuuteen

Muinaisen roomalaisen satiirikko Juvenaliksens lentävä lause, ”leipää ja sirkushuveja”, lie-nee kaikille tuttu. Pelkistettynä ne ovat siis asioita, joita ihmiset tarvitsevat ollakseen tyytyväisiä. Tämä lausahdus ja se tosiasia, että omaankin viihtyvyyteeni vaikuttaa kulttuuritarjonta muiden asioiden ohella, antoi idean kysyä millainen vaikutus kaupungin kulttuuritarjonnalla on nuorten haluun asua Pieksämäellä. Asuinpaikan valitaan vaikuttaa tietysti moni muukin asia, useimmilla ensisijaisesti työpaikka, ja useimpien nuorten mieli ehtii muuttua monta kertaa ennen aikuisikää, joten tulokset ovat viitteellisiä.

Kohdassa 20 kysyin siis vaikuttaako Pieksämäen kulttuuriharrastusten ja -tapahtumien tarjonta nuorten haluun asua Pieksämäellä. Vastausvaihtoehtoina olivat: ”aion joka tapauksessa jäädä/muuttaa opiskelujen jälkeen Pieksämäelle”, ”aion joka tapauksessa muuttaa pois heti kuin mahdollista ja myös pysyä poissa”, ”voisin kuvitella jääväni/muuttavani takaisin jos tarjonta pysyy nykyisellään”, voisin kuvitella jääväni/muuttavani takaisin jos tarjonta lisääntyy/tulee paremmaksi” ja ”en osaa sanoa”.

Yleisin vastaus oli ”en osaa sanoa”, jonka valitsi puolet vastaajista, mikä oli odotettavissa, sillä harva teini-ikäinen on ajatellut elämänsä niin pitkälle. Monet eivät vielä ole päättäneet edes minne menevät yläasteen jälkeen, saati sitten minne tulee asetuttua mahdollisten korkeakouluopiskelujen jälkeen.

Joka tapauksessa Pieksämäellä halusi asua noin 12 % vastaajista ja kulttuuritarjonnalle merkitystä antoi 21 %; jos tarjonta pysyy nykyisellään, Pieksämäellä halusi asua 7 % ja 14 %, jos tarjonta paranee. Noin kolmanneksella on siis selkeästi positiivinen mielikuva kaupungista ainakin joillakin ehdoin. Loput 17 % ilmoitti haluavansa ehdottomasti muualle.

Vertailin vastauksia myös luokka-asteen, sukupuolen ja asuinpaikan mukaan. Luokka-asteiden välillä ei ollut merkittäviä eroja, mutta tytöt antoivat selkeästi enemmän painoarvoa kulttuuritarjonnalle. Entisen kaupungin alueen nuoret suhtautuivat kaikkein negatiivisimmin, Tahiniemeä ja Viljelyksen aluetta lukuun ottamatta kantakaupungissa asuvien yleisin vastaus oli muuttaa joka tapauksessa pois. Jäppilän ja Virtasalmen nuorista yhtä moni halusi joka tapauksessa pois ja saattoi harkita jäävänsä/palaavansa, mikäli tarjonta

paranee. Selkeästi maaseudulla asuvat taas halusivat useimmiten jäädä joka tapauksessa.

4.15 Nuorten terveiset

Viimeiseksi annoin nuorille vapaan sanan, eli he saivat kirjoittaa vapaasti terveisiä nuorten kulttuuripalveluja järjestäville tahoille. Noin kolmannes oli jättänyt tämän kohdan tyhjäksi ja lisäksi joukossa oli paljon ”en tiedä” -vastauksia ja ympäröityä ”enemmän kaikkea” -tyyppisiä vastauksia, sekä jonkin verran asiattomuuksia, mikä oli odotettavissakin. Kymmenen nuorta ilmaisi tyytyväisyytensä nykytilaan. Huomionarvoisimmat kommentit liittyivät markkinoinnillisiin asioihin ja tapahtumien luonteeseen.

Diskoja ja bänditapahtumia mainitsi noin 15 % vastaajista. Pääsääntöisesti niitä toivottiin enemmän. Joissakin oli toiveita musiikkityyleistä, mutta ne olivat luonnollisesti monessa kohtaa ristiriitaisia keskenään – nuoretkaan kun ei ole homogeeninen ryhmä, jonka sisällä kaikki pitävät samoista asioista. Oikeastaan ainoa tapa toteuttaa toiveita on tapahtumien monipuolisuus ja vaihtelevuus; siis kuten yhdessä vastauksessa sanottiin: ”ei liikaa samanlaisia juttuja”. Diskojen ja bänditapahtumien lisäksi toivottiin jonkin verran leirejä ja matkoja.

Tapahtumien turvallisuudesta kritiikkiä antoi 20 nuorta. He toivoivat lisää valvontaa mm. päihteettömyyden toteutumiseen. Muutamit mainitsivat myös iän tarkastamisen, mikäli tapahtumassa on ikäraja. Parissa vastauksessa tuli kritiikkiä nuoriso-ohjaajien ja muiden tapahtumissa työskentelevien aikuisten käytöksestä.

Kuten aikaisemmissakin kohdissa on käynyt ilmi, markkinoinnin ja tiedottamisen parantamiselle on tilausta. Useissa vastauksissa toivottiin enemmän informointia tapahtumista ja harrastuksista. Tiedottamista kaivattiin paitsi nuorille itselleen, myös vanhemmille. Eräässä vastauksessa kävi ilmi etteivät nuoren vanhemmat päästä häntä moniin tapahtumiin, koska he eivät ole tietoisia millaisista tapahtumista on kysymys. Ehdotuksia tuli myös tiedotuslehdistä tai internetsivuista, joille olisi koottu kaikki paikalliset nuorten palvelut. Tosiasiasahan po1nt.fi on juuri sellainen, mutta jälleen kerran: sivuja täytyy mainostaa muuallakin.

Monissa vastauksissa tuli esille myös palvelujen saatavuus. Moni maaseudulla oleva toivoi joko lisää palveluja lähemmäs kotia tai kyydityksiä keskustan harrastuksiin ja tapahtumiin. Tapahtumien hinnoista, nuorisotilojen aukioloajoista ja tilojen tarkoituksenmukaisuudesta tuli myös useita mainintoja.

(Liite2)

5 TUTKIMUKSESTA KÄYTÄNTÖÖN

5.1 Kohderyhmänä alaikäiset nuoret

Nuoriso on heterogeeninen ryhmä, se mikä miellyttää yhtä ei aina miellytä toista. Nuoriso on myös nopeasti uusiutuvaa; vuosittain tulee uusi ikäluokka, joka mieltää itsensä enemmän nuoriksi kuin lapsiksi. Lisäksi eri mediat syöksevät informaatiota kiihtyvällä tahdilla ja yhteiskunta on muutenkin hektisempi kuin aikaisemmin. Nämä muutokset näkyvät erityisesti nuorisossa, joka on kasvanut internetin ja kännyköiden aikakaudella; nuoret ovat tottuneet seuraamaan uusia medioita ja osaavat poimia sieltä uusimmat jutut. Tämä yhdistettynä puberteetti-ikään muihin piirteisiin tekee nuorisosta kuitenkin ”lyhytmuistista”. Koska uutta ja kiinnostavaa tulee eteen jatkuvalla syötöllä, vanhemmat, ei niin kiinnostavat, asiat unohtuvat helposti. Kaiken tämän päälle Pieksämäellä haasteita asettavat haja-asutusalueet, joissa asuvilla nuorilla keskustan tapahtumiin on pitkä matka. Avoimissa vastauksissa oli muutamia ehdotuksia kaupungin järjestämistä yhteiskuljetuksista, joita kuulemani mukaan on jo jonkin verran toteutettu.

Lause, ”jokaiselle jotain, ei ole kenellekään mitään”, on tarttunut mieleeni jostain matkan varrelta ja sopii niin nuorten, kuin muidenkin tuotteiden ja palvelujen tuottamiseen. Kerralla ei voi, eikä pidä miellyttää kaikkia, siksi myös nuorten kulttuuripalveluja suunniteltaessa ja toteuttaessa tulisi pyrkiä monipuolisuuteen ja vaihtelevuuteen. Joka ikäluokassa on varmasti se valtavirta, jota kiinnostaa ”keskiverto” asiat, kuten musiikki, joka soi isoimmilla radiokanavilla. Näin ollen suurempia tapahtumia järjestettäessä on perusteltua ottaa esiintyjäksi vaikkapa se viimeisin Idols-voittaja. Tällaisille tapahtumille näyttää olevan aina tilausta – kyselyn tulokset vahvistivat oletukseni ettei useimpien nuorten mielestä konsertteja ja diskoja ole koskaan tarpeeksi. Kaikki eivät kuitenkaan kuulu tuohon massaan, eikä mieles-

täni näitä ”erilaisia nuoria” tulisi unohtaa. Yksi tapa vastata heidän tarpeisiinsa olisi luoda mahdollisuuksia omaehtoiseen toimintaan. Kyselyn tulosten perusteella perinteisten bändikämppien lisäksi tilojen tarvetta olisi ainakin omaehtoiselle kuvataiteen tekemiselle ja tanssi-/liikuntaharrastuksille.

Mistä sitten tietää, mitä nuoret haluavat juuri nyt? Pieksämäellä alkanut kulttuurikonnari-toiminta on yksi hyvä tapa pysyä ajan hermolla ja se on ehdottomasti jatkamisen ja kehittämisen arvoinen toimintamalli. Toivottavasti konnareina on innokkaita ja keskenään erilaisia nuoria jokaiselta luokka-asteelta, jotta informaatio heidän kauttaan kulkisi laajalle, joskus kun asian paremmuus tai huonommuus riippuu siitä kuka sen kenellekin esittää. Näiden kulttuurikonnareiden lisäksi on tietysti myös nuorisovaltuusto Pisto, jonka kautta on sekä tiedonvälitystä nuorten ja päättäjien välillä, että mahdollisuus nuorille itselleen järjestää kulttuuritapahtumia.

Mielenkiinnon kohteet eivät useimmiten myöskään ole sidoksissa ainoastaan ikään. Se että hotelli Savonsolmu järjestää edes silloin tällöin ”tuplakeikkoja”, joissa sama artisti/bändi esiintyy kaksi kertaa; ensin ikäraajattomasti, myöhemmin täysi-ikäisille, on hienoa. Valitettavasti Pieksämäeltä puuttuu paikka, jossa keikkoja pääsisi katsomaan samanaikaisesti kaiken ikäiset. Toki täysi-ikäisetkin voivat mennä esim. Piston bändi-iltoihin, mutta käytännössä harva niin tekee, koska useimmat valitettavasti haluaisivat nauttia elävän musiikin lomassa alkoholia. Jos olisi esiintymispaikka, jonne alaikäiset pääsevät ja täysi-ikäiset saisivat sen oluensa, marginaalisemminkin esiintyjillä olisi kaupungissa enemmän yleisöä. Tällaiset paikat eivät muualla ole kovin tavattomia; esimerkiksi Jyväskylän elävänmusiikin yhdistyksen ylläpitämä Lutakko toimii sillä periaatteella, että sisäänpääsyikärajaa ei useimmiten ole ja täysi-ikäisille on rajattu anniskelualue erikseen (Jelmu RY 2009)

5.2 Markkinointi ja tiedottaminen

Olen jo kauan ollut sitä mieltä, että Pieksämäellä usealla taholla olisi markkinoinnista ja tiedottamisesta paljon opittavaa ja myös tämän tutkimuksen tulokset vahvistivat sen. Sekä Piston, että Pointin tunti nuorista hälyttävän harva. Jos kouluilla käy kerran vuodessa alkusyksyllä joku kertomassa seitsemäsluokkalaisille että ”meillä on tällainen nuorisovaltuusto, johon voi liittyä ja tällaiset nettisivut, mistä löydätte kaikkea”, niin ei se vaan riitä.

Todennäköisesti asia on unohtunut jo seuraavalla viikolla. Piston toiminnassa mukana olevat käsittääkseni viihtyvät ja Pointin tunteneet olivat sivuihin tyytyväisiä, mutta hienot asiat ovat sitä hienompia, mitä useampi niistä pääsee nauttimaan.

Kyselyn tulosten mukaan nuoret saavat eniten tietoa harrastuksista ja tapahtumista kaveridensa kautta. Tähänkin kulttuurikonnari-toiminta on toimiessaan hyvä väline, jolla tieto saadaan leviämään. Toiseksi seuratuimpia ”mainoskanavia” olivat ilmoitustaulut sekä kouluilla, että muualla. Käyttöasteestaan ja huonosta tunnettuudestaan riippumatta pidän Point -sivustoa parhaana informaatiokanavana, siksi että sinne on mahdollista koota samaan paikkaan kaikki nuoria koskeva tieto. Hyvin tiedonjakajana toimiakseen sivuston on vain tehtävä itsensä muualla tunnetuksi, paitsi nuorille itselleen, myös nuorille toimintaa järjestäville tahoille. Miksei Pointista esimerkiksi löydy sanaakaan Seutuopistosta (ainakaan itse en löytänyt)?

Seutuopisto itsessään on oma lukunsa. Kaupungin internetsivujen omassa osiossaan Seutuopisto kertoo olevansa ”aikaansa seuraava ja joustava oppimisympäristö” (Pieksämäen kaupunki, Seutuopisto 2009). Myönnän että kurssitarjonnassa lause pätee, mutta markkinoinnin kohdalla asia on toisin. Tänä päivänä aikaansa seuraavilla tahoilla tulisi olla kunnolliset; helppokäyttöiset, informatiiviset ja esteettisesti miellyttävät internet sivut. Näin ei ole. Kaupungin internetsivut, Seutuopiston osio mukaan lukien, ovat sanalla sanoen tylsät ja etsimäänsä tietoa on usein hankala löytää. ”Tavaraa” on hirveän paljon, mutta sen jäsentely vaatisi uusimista ja monissa paikoin tieto on vanhentunutakin (esimerkiksi keskustan nuorisotalo sivujen mukaan edelleen vanhalla paikallaan). (Pieksämäen kaupunki 2009.) Joka kotiin syksyisin jaettava Seutuopiston paperinen opinto-opaskaan ei erottuvuudellaan ole toistaiseksi häikäissyt. Itse osaan sitä jo odottaa, mutta entäpä nuoret, jotka vasta alkavat itse vanhempien sijaan etsiä itselleen harrastuksia tai esimerkiksi kaupunkiin vasta muuttaneet? Aneemisen näköinen vihkonen ei mainostulvassa juuri erotu ja päättyy suoraan paperinkeräykseen. Ei siis ihme etteivät internet ja Seutuopiston opinto-opas olleet nuorten paikallistarjonnan seuraamisen ykkösmedioita.

Jotkut, vaikkakin pieni osa, nuorista ilmoitti saavansa tietoa kaupungin nuorille suunnatuista kulttuuripalveluista vanhemmiltaan ja useampi kertoi seuraavansa sanomalehtiä. Paikallislehdessä mainostaminen ja tapahtumista kertominen ns. puffi-jutuissa onkin mielestäni suositeltavaa. Vaikka kaikki nuoret eivät lehtiä luekaan, todennäköisesti ainakin joku per-

heenjäsenistä lukee. Sitä paitsi muutamissa avoimissa vastauksissa kävi esille että myös nuorten vanhempien on syytä olla tietoisia siitä minkälaisia nuorten tapahtumia ja harrastuksia kaupungissa järjestetään. Kun vanhemmat tietävät että tapahtumissa/harrastuksissa on turvallista, heidän on helpompi päästää lapsensa sinne.

5.3 Kulttuurikasvatus

Niillä nuorilla, joille kulttuuri ja taide eivät ole kuuluneet elämään pienestä pitäen, on usein negatiivisia ennakkoluuloja esimerkiksi taidenäyttelyitä ja teatteria kohtaan. Kyselylomakkeen kohdan 13 vastausten perusteella melkein missä tahansa kulttuuritapahtumassa käyneistä suurin osa oli kuitenkin viihtynyt. Mielestäni tämä todistaa että kulttuurikasvatuksella on merkitystä ihmisten asenteisiin; jos nuoren (tai vanhemmankin) saa kerran katsomaan tai kokemaan jotain, mihin hän ei tavallisesti lähtisi ja kokemus on positiivinen, ennakkoluulot karisevat. Itsekin teatterin lavalla olleena olen huomannut että kouluryhmän mukana käyneitä tulee uudestaan kavereiden tai vanhempien kanssa. Se kuinka negatiivisen kokemuksen jälkeen saadaan joku lähtemään, vaikkapa nyt sinne teatteriin, uudestaan onkin sitten haasteellisempaa.

Yhdeksäsluokkalaisille annettava 9-kortti on hyvä keino madaltaa kynnystä kulttuurin osaluokkain tutustumiseen, mutta se tuskin yksin riittää. Jos jostakin asiasta on negatiivinen mielikuva, sitä tuskin haluaa, vaikka ilmaiseksi saisi. Ehkäpä koulussakin pitäisi entistä enemmän tuoda esiin juuri sitä että saman taiteenalan sisään mahtuu monenlaista. Tuskin nuoret ajattelevat heille läheisemmistä taiteenlajeista, vaikkapa elokuvista, yhden huonon nähtyään että kaikki elokuvat ovat ihan hirveitä.

Kohdan 12 uuden harrastuksen kokeilemisen muodoista vaihtoehtoisista projekti ja työpaja eivät olleet suosituimpia, mutta sellaiset saattaisivat saada nuoret kokeilemaan jotain uutta helpommin kuin harrastamisen muodot, jotka vaativat pitempää sitoutumista. Läpi vuoden kestävätkin harrastuksen voi tietysti jättää kesken, mutta sellaisiin taas ei puolimatassa enää pääse mukaan. Tämä on ongelma monissa Seutuopiston kursseissa, samoin kun vaikkapa urheiluseuroilla; uudet kurssit alkavat enimmäkseen syksyllä ja niihin täytyy lähteä silloin, jos ollenkaan. Mikäli olisi enemmän silloin tällöin pitkin vuotta lyhytkestoisia ”työpajoja”, passiivisemmatkin nuoret saattaisi saada innostumaan jostain.

Kaikkia taiteet eivät koskaan tule kiinnostamaan, eikä tarvitsekaan, muitakin hyviä harrastuksia on, kuten liikunta. Eniten olen huolissani niistä, jotka eivät harrasta mitään. Kuten aikaisemmissa tutkimuksissa, myös tässä opinnäytetyötutkimuksessa, on käynyt ilmi että harrastuneisuudella on yhteyksiä esimerkiksi koulumenestykseen ja ihmisen identiteetin rakentumiseen. Mukava harrastus antaa mielihyvää, onnistumisen kokemuksia ja monesti harrastusten parista löytää myös hyviä ystäviä, mitkä eivät ihmisen hyvinvoinnin kannalta ole lainkaan merkityksettömiä asioita. Näistä syistä lapsilla ja nuorilla pitäisi olla mahdollisuus kokeilla monipuolisesti erilaisia harrastuksia, jotta jokainen löytäisi ainakin jotain itselleen mielekästä. Oikeastaan sama pätee myös yleisönä olemiseen, toiset saavat elämyksiä teatterista ja toiset vaikkapa jääkiekon seuraamisesta, mutta aina ei välttämättä tiedä pitääkö jostain, ennen kuin kokeilee.

6 LOPUKSI

Tutkimusprosessin aikana, paitsi pääsin hieman sisälle nykyisten pieksämäkeläisten yläasteikäisten päähän, myös tulin miettineeksi paljon aikaa jolloin olin itse sen ikäinen. Reilussa kymmenessä vuodessa on ehtinyt tapahtua paljon muutoksia, enimmäkseen parempaan suuntaan, mutta joskus ei ole pahitteeksi katsoa taaksepäinkään. Uusien innovaatioiden ohella voisi välillä muistella mitä kivaa joskus on tehty ja voisiko sitä päivittää nykyisyyteen.

Jo kyselylomaketta suunnitellessani löysin kaupungista uusia, hienoja asioita nuorille, kuten Pisto, Point ja 9-kortti. Kunhan tiedotuspuolen saisi kuntoon, niin asiat olisivat vielä paremmin. Hyviä ideoita Pieksämäellä näyttää riittävän ja niitä osataan poimia myös muualta. Hyvät ideat vaan jäävät ideoiden tasolle jos käytäntöä ei ole mietitty loppuun asti. Paikoilleen ei vain saa jämähtää, maailma muuttuu ja nuoret sen mukana, joten nuorille palveluja tuottavien on pystyttävä uusiutumaan jatkuvasti. Kulttuuri on kuitenkin asia joka ei koskaan ole valmis.

LÄHDELUETTELO

Etelä-Savon nuorisotiedotus Po1nt 2009. Viitattu 18.10.2009

http://www.po1nt.fi/pointinfo/PO1NT-INFO_pieksamaen_nuorisovaltuusto

http://po1nt.fi/pointinfo/PO1NT-INFO_po1ntit_uusi.html

<http://po1nt.fi/pointinfo/PO1NT-PIEKSAMAKI/9-kortti.html>

Holvas, Jakke. & Raivio, Herman. & Seppänen, Pekka 1997. Ei voisi vähempää kiinnostaa – Nuoruuden filosofia (1. painos). Vantaa: Kannustusvalmennus P. & K. Oy

Jelmu RY 2009. Viitattu 19.11.2009

www.jelmu.net

Kulttuuripappila Sylvi 2009. Viitattu 27.9.2009

<http://kulttuuripappilasylvi.fi/>

Pieksämäen kaupunki 2009. Viitattu 19.11.2009

www.pieksamaki.fi

www.pieksamaki.fi/palvelevapieksamaki/nuoriso/pieksamaen_nuorisotalo/

Pieksämäen kaupunki, Seutuopisto 2009. Viitattu 19.11.2009

<http://www.pieksamaki.fi/seutuopisto/>

Puuronen, Vesa 1997. Johdatus nuorisotutkimukseen (1. painos). Jyväskylä: Vastapaino.

Quart, Alissa 2003. Brändätyt – ostetaan ja myydään nuoria (2. painos). Suom. Taina Juvala. Helsinki: LIKE.

Roth, Sari 1995. Varhaisen taidekasvatuksen yhteydet nuoruusiän kulttuuriharrastuksiin (1. painos). Mannerheimin lastensuojeluliitto.

Hei!

Tämä kysely on osa opinnäytetyötutkimustani Humanistisen ammattikorkeakoulun kulttuurituotannon linjalle. Pieksämäen vapaa-aikatoimi on luvannut hyödyntää tutkimustuloksia suunnitellessaan nuorille suunnattuja kulttuuripalveluja. Toivon että täytät lomakkeen huolellisesti ja rehellisesti, sillä nyt sinulla on loistava mahdollisuus vaikuttaa siihen millaisia harrastusmahdollisuuksia ja tahtumia nuorille tulevaisuudessa Pieksämäellä tarjotaan.

Ystävällisin terveisin: Julia Vatanen

1. Syntymävuosi 19____ 2. Luokka-aste 7 8 9 3. Sukupuoli N M

4. Koulu? Siilin koulu Meriluodon koulu

5. Edellisen todistuksesi keskiarvo? _____

6. Missä kaupunginosassa asut? _____

7. Vanhempiesi ammatit (tai sen huoltajan ammatti, jonka luona asut)?

_____ ja _____

8. Oletko ollut mukana Piston toiminnassa?

- Olen tällä hetkellä
- Olen ollut, mutta en ole nyt
- En ole, mutta kiinnostaa
- En ole, eikä kiinnosta
- En tiedä mikä on Pisto

9. Mitä taideharrastuksia sinulla on tällä hetkellä? Rastita sopivat vaihtoehdot.
Tyhjille viivoille voit tarkentaa harrastustasi.

- Musiikki
  - Soitan, mitä soitinta? _____
  - Käyn laulutunneilla
  - Laulan kuorossa
- Teatteri _____
- Tanssi _____
- Kuvataide _____
- Kirjallisuus
  - Luen
  - Kirjoitan
- Muuta, mitä? _____
- Ei mitään

10. Missä harrastat taidetta? Voit valita useita vaihtoehtoja.

- Kotona itsenäisesti
- Seutuopistossa
- Musiikkiopistossa
- Bändin treenikämpällä
- Muualla, missä? _____

11. Millä perusteella olet valinnut nykyiset harrastuksesi? Jos valitset useampia vaihtoehtoja, tarkenna vaihtoehdon perään mitä harrastuksia ko. vaihtoehto tarkoittaa.

- Päätin itse (esim. lehti-ilmoituksen perusteella) _____
- Vanhemmat päättivät _____
- Vanhemmat ehdottivat, mutta päätös oli minun _____
- Opettajan ehdotuksesta _____
- Kaverin ehdotuksesta _____

12. Jos nyt lähtisit kokeilemaan uutta harrastusta haluaisitko sen olevan (rastita itsellesi paras 1 vaihtoehto):

- Kerran viikossa lukukauden ajan
- Useammin kuin kerran viikossa lukukauden ajan
- Projekti joka kestää 2-3 kuukautta, muutaman kerran viikossa
- 1-3 päivän kestoinen työpaja
- Muu, mikä? _____

13. Millaisissa pieksämäkeläisissä kulttuuritapahtumissa/-paikoissa olet käynyt viimeisen vuoden aikana? Rastita jokaisesta sopivin vaihtoehto.

	Olen käynyt ja tykkäsin	Olen käynyt, mutta en tykännyt	En ole käynyt, mutta kiinnostaa	En ole käynyt, eikä kiinnosta	En ole kuullut tästä
Poleenin puistokonsertti					
Piston bänditapahtuma					
Poleenin teatteri					
Päivällisteatteri					
Kesäteatteri					
Sylvisymposium					
Topin galleria					
Taidenäyttely Poleenissa					
Taidenäyttely Kanttilassa					
Disco, missä?					
Savonsolmun ikärajan keikka					
Savonradan museo					
Muu, mikä?					

14. Mistä etsit/saat tietoa Pieksämäellä järjestettävistä nuorille suunnatuista kulttuuritapahtumista ja -harrastuksista? Voit valita useita vaihtoehtoja.

- vanhemmilta
- opettajilta
- kavereilta
- koulun ilmoitustaululta
- muilta ilmoitustauluilta (esim. kaupat)
- sanomalehdestä, mistä _____
- Seutuopiston opinto-oppaasta

Internetistä, mistä sivuilta? _____

15. Onko sivusto www.point.fi sinulle tuttu?

Kyllä Ei

Mikäli vastasit kyllä, mitä mieltä olet sivustosta (esim. ulkoasu, toimivuus, käyttäjäystävällisyys, tiedon määrä jne.)?

---

16. Kuinka paljon olet valmis maksamaan seuraavanlaisista Pieksämäellä järjestettävistä nuorille suunnatuista kulttuuritapahtumista tai -harrastuksista? Rastita jokaisesta sopivin vaihtoehto.

	0-2€	2-5€	5-10€	10-15€	Yli 15€	En osaa sanoa
Disco						
Paikallisen bändin keikka						
Valtakunnallisesti tunnetun bändin keikka						
2-3 päiväinen musiikkifestivaali						
Teatteriesitys						
Harrastus/kerho kerran viikossa lukukauden ajan						
2-3 päivän kestoinen taidetyöpaja						

Seuraava kysymys koskee 9-korttia. 9.-luokkalaiset vastaavat kohtaan a. ja 7.- ja 8.-luokkalaiset kohtaan b.

9-korttiedut ovat mm: ilmaiset teatteriliput useissa paikallisissa teattereissa, alennukset Teatterimaratonin esityksistä ja iltaklubeilta, alennukset museoiden pääsymaksuista, alennukset joistakin liikuntapalveluista, ilmainen sisäänpääsy nuorisotaloille ja Nolla discoihin, alennukset Poleenissa järjestettävistä tapahtumista, maksuton varaus Pieksämäen kaupungin kirjastossa, tarjoukset Poleenin kahvilassa, -50 % Seutuopiston lasten ja nuorten iltapäiväkassakerhosta ja break/streetdance -kursseista, alennukset KIPA-kirjakaupassa ja Taito Shopissa.

17. a. Oletko käyttänyt 9-korttietuja?

- Kyllä, esimerkiksi: _____
- En vielä, mutta aion käyttää, esim.: _____
- En, enkä aiokaan käyttää
- En ole aikaisemmin kuullut 9-kortista

17. b. Mikäli 9-kortti on käytössä ja edut ovat suunnilleen samat kuin nyt sitten kun olet 9.-luokalla, mihin aiot käyttää etuja? Voit valita useita vaihtoehtoja.

- (Lähes) kaikkeen mahdolliseen
- Teatterissa käymiseen
- Museoissa käymiseen
- Liikuntapalveluihin
- Nuorisotalolla käyntiin
- Discoihin
- Muuhun, mihin? _____

En ole kiinnostunut 9-korttieduista

18. Millaisia tiloja ja opetusta nuorille tulisi taideharrastuksiin mielestäsi olla? Voit valita useampia vaihtoehtoja.

- Nykyisen kaltaiset harrastuskerhot tms. joissa on opetusta
- Tiloja joissa voi itsenäisesti harrastaa ilman opetusta. Mitä tarkoitusta varten?
- soittaminen (=bändin treenikämpä)
  - maalaus tai kuvanveisto
  - teatteri
  - tanssi
  - muu, mikä _____

Tiloja joissa voi harrastaa itsenäisesti, mutta opetusta on saatavilla tarvittaessa.

Mitä tarkoitusta varten? _____

Muunlainen, millainen? _____

19. Millainen olisi unelmiesi nuorisotila? Esimerkiksi mitä välineitä ja millaisia huoneita siellä olisi ja mitä siellä voisi tehdä?

---

20. Vaikuttaako Pieksämäen kulttuuriharrastusten ja -tapahtumien tarjonta haluusi asua Pieksämäellä?

- Aion joka tapauksessa jäädä/muuttaa opiskelujen jälkeen takaisin Pieksämäelle
- Aion joka tapauksessa muuttaa pois heti kun mahdollista ja myös pysyä poissa
- Voisin kuvitella jääväni/muuttavani takaisin jos tarjonta pysyy nykyisellään
- Voisin kuvitella jääväni/muuttavani takaisin jos tarjonta lisääntyy/tulee paremmaksi
- En osaa sanoa

21. Vapaa sana. Kerro mitä muuta Pieksämäellä olisi otettava huomioon järjestettäessä nuorille suunnattuja kulttuuripalveluja.

Kiitos vastauksistasi!

Poimintoja osiosta ”Vapaa sana. Kerro mitä muuta Pieksämäellä olisi otettava huomioon järjestettäessä nuorille suunnattuja kulttuuripalveluja.”

Diskot, keikat, retket yms.

”Bänditapahtumat puistossa ovat olleet hyviä – eli niitä voisi olla enemmänkin ja lisää tulevaisuudessa. Ja erilaisia isoja yhteisiä tapahtumia nuorille, missä näkee paljon porukkaa.”

”Diskoja enemmän!!! Savonsolmussa voisi olla enemmän ikärajoittomia esiintyjä!!!”

”Ei mitään liian lapsellista, eikä myöskään karjuntabändejä... (ei kovin suosiollisia mitä olen kuullut...). Jyvät ois kiva saaha keikalle Poleeniin tai Nollaan. => EI vaan lämpäräiks vaan pääesinntyjäksi. => Matkoja festareille? HYVIÄ BÄNDEJÄ NOLLAAN!!! KARJUNTA EI JAKSA KUKAAN KUUNNELLA!”

”Ei räppiä, se on vain musiikin päälle puhumista tahdissa. Vois olla monipuolisempaa musiikkitarjontaa ja teattereita (muitakin kun kesäteattereita).”

”Enemmän konsertteja!! Ja ois kyl iha jees jos prkl ois jotai hyviä bändejä! Esim. Hanoi Rocks, Sturm und Drang ym. METALLICA PIEKSÄMÄELLE!! XDDD No ei ehkä kuitenkaa XD Mut oikeesti stna jotai parempaa musaa eikä mitää Cheekkiä tai Kristiina Braskia!”

”Enemmän Cheekin keikan tapasia voisi järjestää.”

”Enemmän keikkoja ja discoja. Ja pitäisi tulla nuorille enmmän tiloja ja tapahtumia.”

”Enemmän muitakin kuin paikallisia bändejä”

”Enemmän musiikkifestivaaleja. Vaikka 2-3 päivän mittanen.”

”Enemmän rap/hiphop-artisteja Pieksämäelle.”

”Enemmän tunnettujen ja nuorison keskuudessa suosittujen bändien keikkoja. Mieluiten ilmaisia.”

”Jotain kivaa, teemapäiviä ja -diskoja, konsertteja, pojillekin tekemistä.”

”Kaikkia matkoja ulkomaille. Esim. Sakasaan ja siellä jonnekki hotelliin ja sit Tokio Hotelin keikoille etupaikat :)”

”En ole kuullut paljoa leireistä Pieksämäellä, mutta niitä varmaan on...”

”Nuorille erilaisia matkoja keikoille, uimapaikkoihin, huvipuistoihin.”

”Leirejä voisi järjestää enemmän yläasteikäisille.”

”Lisää nuorisolle konsertteja, jonkinlaisia retkiä esim. Jyväskylään.”

”Lisää retkiä, bändejä muualta, diskoja enemmän, joka toinen viikko ois hyvä.”

”Lisää toimintaa! Pieksämäellä ei ole juuri nyt nuorille kuin pari kertaa vuodessa jotain bändejä soittamassa! Bändit/laulajat eivät ole hyviä yleensä, voisi tulla tunnetumpia laulajia tai bändejä. Olisin kiitollinen siitä!! Hyvää syksyä :)”

”Voisi olla enemmän keikkoja tai jotkut ”minifestarit.””

Turvallisuus, palvelu

"Valvontaa on ihan sopivasti, mutta enemmän ystävällisemmän näkösiä ja tuntusia ihmisiä :)"

"Ehkä nämä Nolla-diskot ja konsertit, niissä kiertää kamalasti alkoholijuomia."

"Esim. kun järjestetään puistotapahtumia, joiden kuuluisi olla alkoholittomia, niin silti osa juo."

"--ja että lisättäisiin vähän lapsiturvallisuutta esim. ettei diskoihin kanniskella kaljaa yms."

"-- Ja sit IKÄRAJAT! Ei pliiis mitää 10wee johonki puistokonserttii jossa kaikki valitettavasti juo. Ja sit te nuorisotyöntekijät jotka olette esim. Nollassa "vahtimassa" ni ei tarvi kummiskaa perässä juosta, koska teille ei v***u kuulu kuka pihalla POLTAA ja MILLO sitä varten esim. mulle tulee "kotoa" joku vahtimaan."

"Ikärajat, pihaltaa nollat."

"Laatu!!! ALKOHOLI JA TUPAKKA POIS"

"Nuoriso-ohjaajien kiinnostus sekä nuorisoon, että itse palveluun."

"Turvallisuus esim. konserteissa. Yleensä siellä on jotain humalaisia, jotka vaan riehuvat. Turvamiehetkin peitti näkyvyyttä keikalla. Diskoissa myydään kuulemma nuuskaakin. Joten turvallisuutta lisää."

"Tämä ei ehkä nyt liity varsinaisesti käsiteltävään asiaan, mutta mahtavatkohan nuorisotyöntekijät olla aina ihan selvin päin Nolla-discojen jälkeen? Pahoin nimittäin pelkään, etteivät."

Markkinointi, saatavuus

"Aika vähän olen kuullut toiminnasta enkä tiedä mistä voisin löytää harrastuksen joten "mainosta" täytyisi lisätä. Haluaisin päästä jonnekin teatteriin/näyttelemiseen liittyvään harrastukseen mutta en osaa etsiä harrastusta mistään enkä tiedä sen hintaa. Myös kaukana kaupungista asuville täytyisi keksiä harrastusmahdollisuus."

"Asuinpaikka. Asun maatilalla pienessä kylässä joka on osa Pieksämäkeä, jossa ei tapahdu mitään."

"Nuorisotalojen aukioloajat ja muut nuoriin liittyvät asiat voisi informoida paremmin!!!"

"En tiiä. Asun niin v***n korvessa etten pääse minnekään. Vehmaskylään toimintaa!"

"Enemmän mainontaa, niin ihmiset kiinnostuvat."

"Syrjäkylillekin enemmän toimintaa!!! Yhteiset kuljetukset nuorisotalolle olisi kiva niille jotka asuvat kauempana ja vanhemmat eivät kускаile. Tietoa vanhemmille enemmän nuorisotalon toiminnasta ja nuorten tapatumista Pieksämäellä."

"Että ne eivät maksasi liikaa. -- Ja että järjestettäisiin enemmän nuorisolle nettisivuja, jotka ovat selkeitä ja ilmoittavat harrastusmahdollisuuksista ja tulevista tapahtumista."

"Hinnat ja kloajat."

"Hinta, laatu, tilat, mukavuus"

"Hinta! Liian expensive XD"

"Jokaisen mahdollisuus harrastaa, vaikka rahaa ei olisi."

"Kannattaa laittaa paljon ilmoituksia, muuallekin kun kouluun, silloin tapahtumiin tulee varmasti paljon nuoria"

"Lisää nuorille ilmaisjuttuja"

"Miettiä hintoja, ettei ne olisi liian kalliita, esim. diskot ym..."

"Jotain järkevää esim. soittotunteja pitävät vois ilmoitella paremmin tunneistaan."

"No esim treenikämpistä ja kaikesta voisi ilmoitella enemmän."

"Nuorten rahatilanne ja aika (eli ei välttämättä ole aikaa erilaisiin tapahtumiin):"

"Olisi tosi hyvä jos tulis joku lehtinen missä olis kerätty yhteen (ei pelkkä Seutuopiston lehti) kaikki mahd. NUORILLE SUUNNATUT harrastusmahdollisuudet, hinnat, millon pidetään ja mihin aikaan ja se tulis joka talouteen missä on lapsia tms..."

"-- Ongelma on se et mutsi ei oikein päästä mua noihi tapahtumiin ku se ei oikee itse tiedä niistä mitään."

"Palveluja pitäisi olla enemmän ja mainostaa niitä enemmän, itsekään en tiedä kaikista nuorisopalveluista."

"Parempi tiedotus asioista, näkyville paikoille julisteet."

"Pienemmät hinnat maksullisissa jutuissa ja tiedotus niistä vähän paremmaksi."

"Se olisi hyvä jos olisi jonkinlainen nettisivu tai jokin lista kaikista harrastuksista mitä Pieksämäellä voi harrastaa."

"Tapahtumista voisi ilmoittaa AJOISSA, myös muillekin nuorille, eikä aina vaan keskustan porukalle."

"Varmaan hinnat, toki harrastukset ja konsertit voivat maksaa, kunhan ei kohtuuttomasti, tosin tällä hetkellä hinnat ovat aika kohdillaan."

TÄRPIT

Nuoriso:

4. heterogeeninen ryhmä, makuja on monia
  - ▶ monipuolisuutta ja vaihtelevuutta
  - ▶ kysy, älä oleta
5. uusiutuu ja vaihtuu nopeasti
6. "lyhytmuistisia"
7. monilla ei paljon rahaa käytettävissä

Markkinointi ja tiedottaminen:

jatkuvaa, pitkäjänteistä
 näkyvää, mielenkiintoista
 laajaa, eri muotoja
 puskaradio toimii ▶ tueksi ilmoitustaulut, sanomalehdet, internet
 tietoa informaatiokanavista nuorten lisäksi tahoille, jotka järjestävät toimintaa (yhdistykset jne...)
 tietoa harrastuksista ja tapahtumista nuorten lisäksi myös heidän vanhemmilleen

Pieksämäen plussat ja miinukset

Pisto

- +hyvä linkki nuorten ja päättäjien välillä
- +järjestää jäsenistönsä, nuorten itsensä, näköistä toimintaa ja tapahtumia
- +hyvä paikka oppia vaikuttamista ja organisointia
- tietoisuutta lisättävä ja pidettävä yllä paremmin

Po1nt

- +toimivat ja informatiiviset internetsivut
- +miellyttävä ulkoasu
- tietoisuutta lisättävä ja ylläpidettävä paremmin
- tieto sivuista myös yhdistyksille ja muille nuorten palveluja tuottaville tahoille, jotta sivujen informatiivisuus olisi entistä kattavampi

9-kortti

- +hyvä keino madaltaa kynnystä tutustua uusiin asioihin
- tarvitsee tuekseen muuta innostamista

Kulttuurikonnarit

- +hyvä idea, kannattaa jatkaa ja kehittää
- ?millä tavoin sitoutettu toimintaan, palkitaanko
- ?onko mietitty kuinka mitata ja seurata